

# *Stichting*

# *Dwaze Vaders*

**Gelijkwaardig ouderschap na scheiding**

**In dit nummer o.a:**

**De impact van een scheiding**

**Verplicht ouderschapsplan levert  
alleen maar meer ruzie op**

**Kinderombudsman kijkt naar  
vechtscheidingen**

**Column Recht toe Recht aan**

**Nachtmerrie als je bij Jeugdzorg  
terecht komt**

**Jaargang 24, nummer**

# **75**

**feb 2014**



## Colofon

De Nieuwsbrief Stichting Dwaze Vaders is het officiële orgaan van de Stichting Dwaze Vaders. De redactie verricht haar werkzaamheden in overeenstemming met de doelstelling van de Stichting en de belangen van haar donateurs. Overname van delen van de inhoud van deze nieuwsbrief is toegestaan onder uitvoerige bronvermelding.

De nieuwsbrief wordt toegezonden aan donateurs van de Stichting.

### Donatie:

Men wordt doneateur door automatische overschrijving van **€ 2.50,- per maand**, op postrekeningnummer: **374090** ten name van Stichting Dwaze Vaders, Bodegraven. Ook is het mogelijk om **halfjaarlijks € 15,00** of **jaarlijks € 30,00** over te maken.

### Adres:

Stichting Dwaze Vaders  
Postbus 1086, 2410 CB Bodegraven.  
Algemeen informatienummer: 0172-611384 Fax: idem  
E-mail: [mail@dwazevaders.nl](mailto:mail@dwazevaders.nl)  
Internet: [www.dwazevaders.nl](http://www.dwazevaders.nl)

### Bestuur:

Leo Bevaart      André Cox  
Sjaak Pagie      Ria Meester

### Redactie: vacant

Vormgeving nr. 75: Leo Bevaart

## Contact:

Wij begrijpen uw nood om in contact te treden met de Stichting Dwaze Vaders maar moeten u dit dringende verzoek doen: De Stichting werkt met medewerkers die zich op vrijwillige basis inzetten voor lotgenoten. De beschikbare telefoonavonden zijn dan ook zorgvuldig afgestemd op de mogelijkheden van deze vrijwilligers.

Het verzoek van de Stichting is dan ook om de tijden en telefoonnummers aan te houden die hieronder staan vermeld. Op de aangegeven tijden staan onze medewerkers u graag te woord.

Mocht een medewerker verhinderd zijn om zijn telefoonavond uit te voeren dan kunt u uw vraag per email stellen naar [mail@dwazevaders.nl](mailto:mail@dwazevaders.nl).

Bij voorbaat dank.

## Telefoondiensten:

Dag(en) van de week	Telefoonnummer
Maandag 19.00 - 21.00	015-2573584
Dinsdag	
Woensdag	
Donderdag 19.00 - 21.00	0172-611384

De Stichting Dwaze Vaders is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, Den Haag onder nummer: 41155916



## Inhoud

Colofon	2
Van de bestuurstafel / Regioavond	3
Verplicht ouderschapsplan levert meer ruzie op	4
De impact van een echtscheiding Kinderombudsman kijkt naar vechtscheidingen	5
Column Recht toe Recht aan	6-7
Nachtmerrie als je bij Jeugdzorg terecht komt	8
Scheiden bij Burgelijke stand Co-ouderschap wint in rap tempo terrein	9
Klacht over Regionale politie-eenheid Oost-Brabant	10-12
Uitspraak Rechtbank Amsterdam	13-22
Uitspraak Gerechtshof Amsterdam	23-27
Uitspraak Hoge Raad der Nederlanden	28-30





## Van de bestuurstafel

2014 is al weer 2 maanden onderweg en ook dit jaar is er weer veel werk aan de winkel want het gaat nog steeds niet goed in "scheidingsland", uitzonderingen daar gelaten.

In de vorige Nieuwsbrief heeft u kunnen lezen dat Perry Stuart aan zijn laatste maanden voor de stichting bezig zou zijn en heeft de stichting per 31 december 2013 verlaten.

Perry is 14 jaar als bestuurslid actief geweest voor de stichting waarvan meer dan de helft als voorzitter. In die 14 jaar hebben we zeer prettig samengewerkt en kijken daar dan ook met een goed gevoel op terug. Wij wensen Perry veel plezier in z'n vrije tijd.

Wie het voorzitterschap van Perry gaat overnemen is nog niet bekend. Binnen onze gelederen kijken we uit naar een geschikte persoon die zich met hart en ziel voor "onze" problematiek wil inzetten.

De eerste weken van 2014 is het weer zeer druk geweest. Van het advocatenconsult in Den Haag en Enschede werd en wordt veel gebruik gemaakt .

Op 20 januari j.l. heeft de stichting een gesprek gevoerd met VVD kamerlid Foort van Oosten. In dat gesprek hebben we er nogmaals op gewezen dat ook na de invoering van het ouderschapsplan er niet veel is veranderd, integendeel. Het wachten is nog steeds op het evaluatierapport van het ouderschapsplan.

Mr. Sardjoe, mr. Van Weegberg en mr. Wigman, die op uitnodiging van de stichting ook aan het gesprek hebben deelgenomen, konden vanuit hun praktijkervaring Foort van Oosten voorbeelden geven dat het niet goed gaat en anders zou moeten gaan. Er zijn grote verschillen tussen de Rechtbanken onderling hoe scheidingszaken behandeld worden. Tevens werd gewezen dat het opnemen van aangiftes m.b.t. art 279. niet in alle politiedistricten wordt gedaan.

Ons standpunt dat het niet nakomen van een door de Rechtbank uitgesproken omgangsregeling strafbaar zou moeten zijn en in het Wetboek van Strafrecht dient te worden opgenomen hebben we wederom naar voren gebracht.

Een andere zaak is dat de ambtenaar van de burgerlijke stand bij geboorte aangifte, niet gehuwden er op zouden moeten wijzen dat het ouderlijk gezag voor beide ouders vastgelegd kan worden. Dit zou in de procedure van geboorteaangifte moeten worden opgenomen. Nu komt het nogal eens voor dat de ongehuwde vader niet het gezag heeft.

Verder in deze Nieuwsbrief ziet u een voorbeeld van een falende politie-eenheid in Brabant en 2 uitspraken van Gerechtshof Amsterdam waarvan 1 een vervolg heeft bij de Hoge Raad.

21 september 2014 bestaat de stichting 25 jaar. We zullen hier op gepaste wijze aandacht aan besteden.

Van september 1989 t/m 2009 werd er door de stichting een landelijke dag georganiseerd in Bodegraven. Aangezien de belangstelling hiervoor daalde is er sinds 2009 geen landelijke dag meer gehouden.

Hetzelfde voor de regio-avonden. We hebben het keer op keer geprobeerd maar ook daarvoor minimale belangstelling.

Vraag is natuurlijk, hoe komt dit nu? Komt dat door internet waar alles op te vinden is? Of zijn de mensen niet te motiveren? De telefoonavonden daarentegen zijn druk bezet

We willen graag van u als donateur vernemen waar uw belangstelling naar uit gaat. Suggesties zijn zeer welkom en kunt u sturen naar de postbus of naar [sdwv@dwazevaders.nl](mailto:sdwv@dwazevaders.nl)

Het bestuur.





# Verplicht ouderschapsplan levert alleen maar meer ruzie op

Het aantal vechtscheidingen is alleen maar toegenomen, sinds het bij wet verplicht werd om een ouderschapsplan te maken.

**Mensen willen allebei de helft van de opvoeding voor hun rekening nemen, ook al deden ze dat voor de scheiding niet**

Het ouderschapsplan zorgt voor meer ruzie rond de scheiding. Sinds de invoering, vijf jaar geleden, nam het aantal vechtscheidingen met zeker 15 procent toe. Het welbevinden van kinderen nam af en agressief gedrag en depressieve gevoelens stegen, de laatste met 20 procent.

Dat stellen scheidingsdeskundigen Ed Spruijt en Inge van der Valk van de Universiteit van Utrecht. Zij onderzochten voor het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van veiligheid en justitie de effecten van het ouderschapsplan op kinderen.

## Verplichte afspraken

Sinds 1 maart 2009 geldt de 'Wet bevordering voortgezet ouderschap en zorgvuldige scheiding'. Scheidende ouders, getrouwd of samenwonend, zijn sindsdien verplicht afspraken vast te leggen over zorg, omgang en opvoeding van hun kinderen en moeten dit voorleggen aan de rechter. In de wet is opgenomen dat elk kind recht heeft op 'gelijkwaardig ouderschap na scheiding'.

Juist dat punt zorgt voor problemen. Spruijt: "Mensen gaan op hun strepen staan en willen allebei de helft van de opvoeding op zich nemen, ook al deden ze dat voor de scheiding niet. Voor de kinderen maakt de verdeling niks uit, blijkt uit onderzoek. Wel geldt: hoe meer veranderingen hoe slechter. En vooral: hoe meer ruzie, hoe slechter."

Chronisch ouderlijk gekissebis leidt bij kinderen tot problemen op school en met het aangaan van relaties.

Geen van de doelstellingen van het ouderschapsplan wordt gehaald, zegt Spruijt. "Er zijn meer conflicten tussen de ouders, de band met de vader is na de scheiding slechter en de problemen bij de kinderen zijn groter dan voor 2009."

Ook uit de evaluatie van het WODC blijkt niet dat er 'aanwijzingen zijn dat het ouderschapsplan zijn doelstellingen haalt'. Marijke ter Voert (WODC) wil niet de conclusie trekken dat het ouderschapsplan niet deugt. "In 2009 sloeg de crisis toe en stortte de woningmarkt in. Dat kan ook effect hebben op de scheiding." Zij ziet ook een positieve ontwikkeling, namelijk dat het plan ouders stimuleert afspraken te maken en dat ze meer stilstaan bij de gevolgen van de scheiding.

Jaarlijks zien zo'n zestigduizend kinderen hun ouders scheiden. Voor ouders die er toch wel uit komen, is de wet niet nodig. Voor ouders die er niet uit komen, slaat de wet de plank mis, vindt Spruijt. "Het is vaak te hoog gegrepen om in zo'n moeilijke situatie goede afspraken met elkaar te maken. Dat leidt vaak tot extra ruzie. Je hebt nu eenmaal krenge van moeders en klootzakken van vaders."

Bron: Trouw 26-2-2014

## Zorg om vechtscheidingen

**De staatssecretarissen Fred Teeven (Veiligheid en Justitie) en Martin van Rijn (Volksgezond, Welzijn) maken zich zorgen om het verschijnsel vechtscheiding, waarbij kinderen de dupe worden van de strijd tussen hun ouders. Dat bleek maandag uit de woorden van de bewindslieden, direct nadat ze de resultaten van het onderzoek naar de hulp in de zaak van Ruben en Julian naar de Tweede Kamer hadden gestuurd.**

De bewindslieden willen gesprekken met experts als rechters, advocaten en hulpverleners. Ze willen er achter komen in hoeverre die signalen krijgen van (dreigende) echtscheidingen en of het euvel vanuit die signalen te bestrijden valt. Op basis van die informatieronde willen ze bepalen wat verder nodig is om het kinderleed te voorkomen. In het voorjaar van 2014 rapporteren zij daarover aan de Tweede Kamer.

Het ligt wel heel moeilijk, aldus beide bewindslieden, want vrouwen en scheiden zijn in de eerste plaats privé zaken en mensen die kinderen krijgen, hebben nu eenmaal hun eigen verantwoordelijkheid. Ze willen waken voor een overheid die zich daar te snel in mengt, maar tegelijk het belang van het kind voorop stellen.

Voor bijvoorbeeld een soort bewustwordingscampagne over wat je kinderen aan zou kunnen doen, vinden ze het te vroeg.





## De impact van een scheiding

### Wat doet een scheiding met kinderen, vrouwen en mannen?

Dat een scheiding niet zonder gevolgen is dat kun je vast wel voorstellen. Maar de verschillen tussen mannen, vrouwen en kinderen zijn groot.

Uit een grootschalig onderzoek van de Vlaamse regering blijkt dat vrouwen na een scheiding er vaak berooid uit komen, mannen grijpen vaker naar de fles en kinderen functioneren slecht op school.

### Kinderen

Bij twee van de drie scheidingen in België zijn er kinderen betrokken. In Nederland is dat een stuk minder, namelijk bij zes op de tien scheidingen. Maar wat voor impact heeft een scheiding op kinderen?

- Verminderde schoolprestaties: een scheiding heeft natuurlijk emotioneel zijn weerslag op kinderen, maar ook de betrokkenheid van eenoudergezinnen bij de school is kleiner. "Ouders hebben wel andere dingen aan hun hoofd", zegt de Nederlandse socioloog Jaap Dronckkers van de Universiteit Maastricht tegen Het Laatste Nieuws.
- Eenoudergezinnen hebben het financieel krappere: ze hebben minder tijd voor de kinderen, moeten verhuizen naar een goedkopere buurt of kunnen hun kinderen niet mee laten gaan met een schoolreisje.
- Kinderen uit een gescheiden gezin hebben het moeilijker om zelf hun relatie in stand te houden- "Hoe dat komt? Waarschijnlijk zijn ze minder interessant voor een ander als partner, omdat ze als groter risico worden beschouwd."

### Vrouwen

Wat doet een scheiding bij vrouwen? Uit het onderzoek komt naar voren dat vrouwen vaker slechter uit een scheiding komen dan mannen.

- Vooral financieel hebben vrouwen het nakijken. Alleenstaande moeders hebben ruim dubbel zo vaak een matig tot laag inkomen, dan gehuwde moeders. Tijdens het huwelijk namen ze vaak een groter deel van het huishouden op zich en werkten doorgaans minder dan de man.
- 7 procent van de alleenstaande moeders is depressief.

Opvallend is dat, hoewel er voor vrouwen weinig te winnen valt bij een scheiding, zij meestal het initiatief nemen om een scheiding in gang te zetten. Volgens socioloog Piet Bracke heeft dit misschien te maken met het probleemoplossende vermogen van vrouwen. "Mannen kiezen eerder voor het gemak en ondergaan de crisis eerder."

### Mannen

Maar ook mannen komen bepaald niet ongeschonden uit een scheiding.

- Mannen grijpen na een scheiding vaker naar de fles. 17.1 procent van de alleenstaande vaders is een zware drinker. Volgens socioloog Bracke is alcohol de mannelijke equivalent van de anti-depressiva waar vrouwen vaak hun toevlucht tot nemen. "Het gaat vaak om machteloosheid, en misschien ook het feit dat mannen minder vaak depressieve emoties uiten."

Mannen vinden trouwens wel makkelijker een nieuwe partner dan vrouwen. Zonder nieuwe partner in huis zouden mannen nog zwaarder gaan drinken, terwijl vrouwen zich depressiever voelen.

## Kinderombudsman kijkt naar vechtscheidingen

**De kindombudsman gaat uitzoeken of er meer manieren zijn om kinderen te beschermen als hun ouders verwickeld raken in een vechtscheiding. Dat zegt kindombudsman Marc Dullaert dinsdagavond in het NCRV-programma Altijd Wat. Volgens zijn woordvoester wordt in januari besloten hoe het onderzoek eruit gaat zien en wanneer het klaar moet zijn.**

"De belangen van kinderen worden vaak behartigd door de advocaat van moeder of van vader, maar dat wil niet zeggen dat daarmee de belangen van het kind gediend zijn", zegt Dullaert in de uitzending.

### Bittere strijd

Vorig jaar scheidde de ouders van 33.834 kinderen in Nederland, meldde het Centraal Bureau voor de Statistiek dinsdag. Dat zijn er bijna 4000 meer dan in 2009. Een deel van de echtscheiding mondt uit in een bittere strijd tussen de ex-partners.

### Belangen kind

Bij zo'n vechtscheiding kunnen rechters een 'bijzondere curator' aanstellen. Die moet kijken naar de belangen van kinderen. Maar de mogelijkheid is niet overal bekend en er zijn geen duidelijke richtlijnen voor. "Het krijgen van een bijzondere curator, die de belangen van het kind zou moeten borgen, is verworpen tot een loterij. En je moet als kind maar hopen dat je een goed lot treft", zei de kindombudsman in 2012.



## Recht toe Recht aan

### Kinderalimentatie – nieuwe richtlijnen

Sinds 1 april 2013 zijn er nieuwe richtlijnen (van de Werkgroep Alimentatienormen) met betrekking tot het berekenen van de kinderalimentatie. De bedoeling is dat het daarmee eenvoudiger en eerlijker is geworden. Is dat in de praktijk ook zo?

Bij het berekenen van de kinderalimentatie moeten drie stappen worden genomen:

1. Wat is de behoefte van het kind (wat kost een kind gemiddeld)?
2. Welk aandeel hebben de ouders daarin (in welke verhouding moeten zij bijdragen)?
3. Kunnen zij dat aandeel ook echt betalen (voldoende draagkrachtruimte)?

Ik zal in grote lijnen toelichten hoe deze stappen worden genomen, wat de verschillen tussen het oude en het nieuwe systeem zijn, en wat de voor- en nadelen zijn.

#### *Stap 1: Behoefte – oud systeem*

De behoefte wordt vastgesteld door te berekenen wat het netto gezinsinkomen was op het moment waarop de ouders feitelijk uit elkaar zijn gegaan, en vervolgens uit een tabel de daarbij bijbehorende behoefte af te leiden.

#### *Stap 1: Behoefte – nieuw systeem*

De behoefte wordt berekend door het NBI (netto besteedbaar inkomen) op datum uiteengaang te berekenen (let op: het NBI is iets anders dan het netto inkomen dat op een loonstrookje te zien is). Met het NBI kan vervolgens uit de tabel de behoefte worden afgeleid. In tegenstelling tot het oude systeem moet hier dan nog het kindgebondenbudget van worden afgehaald. In dat bedrag moeten beide ouders in een bepaalde verhouding bijdragen.

#### *Stap 2: Aandeel ouders – oud systeem*

Van beide ouders wordt door middel van een draagkrachtberekening ieders draagkrachtruimte berekend. Vervolgens kan worden beoordeeld in welke verhouding zij tot elkaar staan.

#### *Stap 2: Aandeel ouders – nieuw systeem*

Van beide ouders wordt het NBI berekend. Vervolgens kan worden beoordeeld in welke verhouding zij tot elkaar staan.

#### *Stap 3: Draagkrachtruimte – oud systeem*

Door middel van een draagkrachtberekening wordt berekend of de ouder dat aandeel ook daadwerkelijk kan betalen.

#### *Stap 3: Draagkrachtruimte – nieuw systeem*

De 'gewone' draagkrachtberekening wordt niet meer gebruikt. In die berekening werd het inkomen ingevoerd, vervolgens een aantal vaste lasten, en daaruit volgde dan de draagkrachtruimte.

In het nieuwe systeem wordt uitgegaan van een vaste formule. Bij het inkomen wordt gekeken naar het NBI, en de vaste lasten hoeven niet meer apart te worden opgevoerd. Die zijn als het ware verwerkt in de formule. Wat betreft de hoogte van de woonlasten, deze worden in de formule meegenomen als

30% van het NBI (ook al zijn de woonlasten in werkelijkheid hoger of lager).

De formule om de draagkrachtruimte te berekenen is:  $70\% \times [(NBI) - (0,3 \times NBI + 850)]$ .

Nieuw is dat de kosten omgangsregeling tegenwoordig 'zorgkorting' worden genoemd, en dat deze kosten eindelijk serieus worden genomen. In het oude systeem werd uitgegaan van slechts € 5,- per kind per dag, in het nieuwe systeem wordt uitgegaan van een percentage van de behoefte. Bij een zorgregeling van gemiddeld 1 dag per week geldt een zorgkorting van 15%, bij 2 dagen een korting van 25% en bij drie dagen een korting van € 35,-. De zorgkorting komt in mindering op de draagkracht van de alimentatieplichtige ouder.

#### Extra stap: beroep op de aanvaardbaarheidsclausule.

Het kan zijn dat de berekende draagkrachtruimte op basis van de formule leidt tot een situatie die 'onaanvaardbaar' is. In dat geval kunt u een beroep doen op de aanvaardbaarheidstoets, en kunnen bepaalde vaste lasten toch nog worden meegenomen (bijvoorbeeld dubbele woonlasten).

#### Voordelen

De nieuwe richtlijnen kennen een aantal voordelen.

Zo weet iedere ouder dat een zorgregeling kosten met zich mee brengt, en iedere ouder weet dat € 5,- per dag niet in verhouding staat tot de werkelijke kosten. De wettelijke indexering is vaak al hoger dan die € 5,-! Het is onbegrijpelijk dat jarenlang met dit summiere bedrag rekening is gehouden. Wij hebben jarenlang bij de rechters aangedrongen op het hanteren van hogere vergoedingen dan die € 5,- per dag, helaas zonder resultaat. Dat is nu gelukkig veranderd.

Met de zorgkorting in het nieuwe systeem (dus een percentage van de behoefte) wordt meer tegemoet gekomen aan de daadwerkelijke kosten. Wel is het zo dat als de draagkrachtruimte van beide ouders lager is dan de behoefte, de zorgkorting (gedeeltelijk) sneuvelt.

Een ander positief punt is dat het kindgebondenbudget op de behoefte in mindering wordt gebracht. Het idee daarachter is dat het kindgebondenbudget volledig ten goede komt aan de kosten van het kind. Ontvangt de verzorgende ouder dat budget, dan is alvast in dat gedeelte van de behoefte voorzien.

Een laatste voordeel is dat er (in beginse!) geen discussie meer hoeft te komen over allerlei lasten, zoals woonlasten, premie ziektekosten en aflossing schulden. Die lasten zitten als het ware verdisconteerd in de formule. Daardoor worden de berekeningen een stuk eenvoudiger. Dit voordeel is gelijk ook een nadeel.

#### Nadelen

Wat te doen met allerlei lopende verplichtingen waarvan iemand zich niet kan bevrijden? Denkt u aan dubbele woonlasten, hogere woonlasten om toch een gezinswoning te kunnen krijgen, aflossing van schulden, verplichting om de premie/inleg van al jaren lopende verzekeringen te voldoen (zoals een lijfrente, premie arbeidsongeschiktheidsverzekering, pensioenvoorziening).

In het oude systeem was het met een gewone draagkrachtberekening gebruikelijk om dit soort lasten apart op te voeren. In het nieuwe systeem, dus met de formule, hoeft dat niet meer omdat het uitgangspunt is dat de gebruikelijke



lasten al in de formule zijn verwerkt. Alleen, men heeft natuurlijk niet rekening kunnen houden met alle mogelijke situaties. Het blijft toch maatwerk, en zaken kunnen van elkaar verschillen. Eigenlijk is het onmogelijk een systeem te bedenken zonder ruimte voor uitzonderingen. Die uitzonderingen komen aan de orde door een beroep te doen op de aanvaardbaarheidstoets.

Het valt te verwachten dat er in grote mate een beroep zal worden gedaan op deze aanvaardbaarheidstoets. Dat heeft enkele negatieve gevolgen: het systeem is dan toch niet meer zo eenvoudig, niet meer voorspelbaar en dus ook niet meer uniform. Daarbij zal er toch weer discussie ontstaan over bepaalde lasten. Onduidelijk is *hoe* rechters hier mee om zullen gaan, en is al gebleken *dat* rechters er verschillend mee om gaan.

De vraag is hoe 'eerlijk' die aanvaardbaarheidstoets is. Een voorwaarde is namelijk dat er een onaanvaardbare situatie ontstaat. Een ouder die een huwelijkse schuld (noodgedwongen) voor zijn rekening neemt heeft te maken met de maandelijkse aflossingen. Als die ouder een goed inkomen heeft is de kans groot dat hij die aflossing wel kan betalen, zodat er geen sprake is van een onaanvaardbare situatie. Dat zou betekenen dat hij geen beroep kan doen op de aanvaardbaarheidsclausule, terwijl hij wel met de maandelijkse aflossingen te maken heeft! Dat valt niet uit te leggen en is oneerlijk. Hier had de Werkgroep Alimentatienormen rekening mee moeten houden door concreet aan te geven dat met een aantal lasten (zoals dubbele woonlasten, aflossing huwelijkse schulden) wel rekening wordt gehouden. Dat zou bovendien de rechtszekerheid en uniformiteit ten goede zijn komen.

Een ander nadeel is dat zich allerlei complexe en ingewikkelde situaties kunnen voordoen, die óf tot ingewikkelde berekeningen leiden, óf waarin het nieuwe systeem niet voorziet. Het voert te ver om dat hier uit te leggen, maar aan het gepuzzel van advocaten in procedures is te zien hoe lastig het soms is.

## **Conclusie**

De nieuwe richtlijnen hebben zeker een aantal voordelen. De verrekening van het kindgebondenbudget bij de behoefte en het (eindelijk) serieus nemen van de omgangskosten zijn positieve punten. En in eenvoudige zaken is het makkelijker te berekenen.

Een nadeel is dat er nog niet is aan te geven hoe zal worden omgegaan met een beroep op de aanvaardbaarheidstoets. Dat maakt het adviseren lastig, en komt de rechtszekerheid in procedures niet ten goede. De uitspraken van de lagere rechters laten tot op heden al een wisselend beeld zien.

Sommige ouders zullen voordeel hebben bij de nieuwe richtlijnen, andere ouders juist nadeel. De praktijk zal verder moeten uitwijzen hoe dat in de toekomst zal gaan uitpakken.

mr. J.M. Wigman, advocaat in Den Haag  
Wigman Sardjoe & Van Weeberg advocaten



## **WIGMAN SARDJOE & VAN WEEBERG advocaten**

### **Specialisten in personen- en familierecht**

Ruime ervaring en kennis op het gebied van:

- echtscheidingen
- omgangsrecht
- recht op informatie
- ouderlijk gezag
- kinderalimentatie
- partneralimentatie
- boedelverdelingen
- cassatie familierecht

***Belt u ons gerust voor een afspraak, informatie of een second opinion.***

Adres: Adelheidstraat 74, 2595 EE Den Haag  
Tel: 070 – 3818915 Fax: 070 – 3855451  
[www.wswadvocaten.nl](http://www.wswadvocaten.nl)  
[info@wswadvocaten.nl](mailto:info@wswadvocaten.nl)

E-mail Mr. Wigman: [wigman@wswadvocaten.nl](mailto:wigman@wswadvocaten.nl)

E-mail Mr. Sardjoe: [sardjoe@wswadvocaten.nl](mailto:sardjoe@wswadvocaten.nl)

E-mail Mr. van Weeberg: [vanweeberg@wswadvocaten.nl](mailto:vanweeberg@wswadvocaten.nl)



## Nachtmerrie als je bij Jeugdzorg terechtkomt

### Publicatie leidt tot nieuwe stroom klachten.

De Kinderombudsman en deze krant zijn overspoeld met nieuwe klachten over Bureau Jeugdzorg. Sinds de publicatie in het AD over de slechte rapportages van de instelling staat de telefoon roodgloeiend en stroomt de mailbox vol. De Kinderombudsman betreft alle verhalen in zijn onderzoek naar Jeugdzorg.

Wanhoop, frustratie, verdriet, angst. De emoties druipen van de bijna driehonderd verhalen af. Opvallend is dat niet alleen ouders die niet meer voor hun kind mogen zorgen aan de bel trokken, maar ook pleegouders, pleegkinderen, opa's en oma's en andere hulpverleners.

De conclusie van D66-Kamerlid Vera Bergkamp: Jeugdzorg is een open zenuw in de samenleving." De reacties zijn ontzettend heftig, concludeert ze na lezing. Mensen voelen dat hun onrecht wordt aangedaan, maar ze komen er niet uit".

De klachten van ouders die het gezag over hun kinderen kwijt zijn, sluit naadloos aan bij het beklag dat kinderrechtshouders, advocaten en hoogleraren in deze krant deden.

Meningen worden als feiten gepresenteerd, bronnen blijven onvermeld en gezinsvoogden weigeren aantoonbare onjuistheden uit de rapportages te schrappen.

Ouders willen hun verhaal meestal anoniem doen. Ze vrezen dat Jeugdzorg hun kinderen langer in een pleeggezin houdt of alsnog weghaalt. Het vertrouwen in hulpverleners is tot een dieptepunt gedaald.

Zo ook bij een echtpaar dat onder hoogspanning leefde door het ontslag van de man des huizes. Toen de jongste zoon ziek werd, deed het ziekenhuis een melding bij het Advies-en Meldpunt Kindermishandeling. De ouders zouden te lang met medische hulp hebben gewacht. Ze zouden hen zoon verwaarlozen. "Binnen een dag zijn beide kinderen met spoed uit huis geplaatst", schrijft de moeder. Na 3 jaar strijden kreeg het echtpaar ze terug. "We moesten onze kinderen opnieuw leren kennen, wat ze wel en niet lusten". Sindsdien behandelt een kinderpsychiater hen voor een ernstige depressie.

Kamerlid Bergkamp vindt de ervaringen zorgelijk. "In deze verhalen zijn veel open eindjes," constateert ze. "Als daaraan niets wordt gedaan, blijven deze mensen de rest van hun leven met frustraties zitten".

René Meuwissen, bestuurslid van Jeugdzorg Nederland, vindt de stroom aan klachten lastig te beoordelen. Hij stelt dat ouders zich machteloos kunnen voelen, doordat niet de door hen gewenste oplossing is gevonden. "Natuurlijk moet er aandacht zijn voor wat niet goed gaat. Maar er zijn ook veel gevallen waar het wel goed gaat".

Voorals vechtscheidingen blijven moeizaam, erkent Meuwissen. In talloze reacties springen die juist in het oog. Ouders zetten elkaar buitenspel door de ander zwart te maken bij Jeugdzorg. "Vechtscheidingen zijn een probleem," reageert hij. "Het is ongelooflijk lastig de waarheid te achterhalen. Ouders beschuldigen elkaar van allerlei dingen. Het is bijna een onmogelijke opdracht."

Toch moet Jeugdzorg oordelen over een omgangsregeling. Aan de telefoon komt een huilende vader. Hij mag zijn kinderen niet zien. "Ik word ten onrechte van ontucht beschuldigd," snikt hij. "Wanneer word ik een gehoord?". Zijn kinderen wonen bij zijn ex. De vader stelt dat Jeugdzorg haar kant kiest en valse beschuldigingen klakkeloos overneemt. Ook zijn er ouders die zelf bij Jeugdzorg aankloppen voor hulp met hun onhandelbare pubers of kinderen met gedragsproblemen. Of als ze het zelf even niet aankunnen. Ze hopen dat Jeugdzorg hen er boven op helpt, maar komen van een koude kermis thuis. "Het is een nachtmerrie als je in de molen van Jeugdzorg terecht komt", schrijft een moeder. Haar kinderen zijn uit huis geplaatst toen ze niet lekker in haar vel zat. Haar zoon is weer thuis, haar dochter is ze kwijt. "Alle rapportages waren alleen gebaseerd op mijn mindere periode. Ik heb nu een leuk huis, vast inkomen, een post-hbo-diploma behaald. Daar wordt niet naar gekeken. Mijn dochter vraagt zich af waarom zij niet naar haar moeder mag en haar broer wel."

Zo houden sommige kinderen een nare nasmaak aan hun jeugd over.

"Ik kan me haast niets fijns herinneren", schrijft een lezer. Op haar 7<sup>de</sup> kwam ze bij een pleegmoeder met een alcoholprobleem. Uiteindelijk belandde ze in een tehuis. "Mijn spullen werden neergezet, iemand van het kindertehuis kwam me begroeten en mijn jeugdbegeleider reed zonder iets te zeggen weg. Daar stond ik als kind van 8". Ze vindt dat er meer aandacht moet komen voor het welbevinden van kinderen. "Soms zijn kinderen zo jong dat het niet mogelijk is de situatie uit te leggen. Probeer het comfortabel te maken, zodat ze niet bang hoeven te zijn".

Pleegouders met getroebleerde kinderen vragen soms tevergeefs om hulp. Een pleegmoeder: "We moesten het zelf maar oplossen, want of de voogd was afwezig of ze zeiden geen medewerking te verlenen aan mensen die hen onder druk zetten".

De Rotterdamse Jeugdzorgbestuurder Meuwissen benadrukt dat ontevredenheid bij der plaatselijke klachtencommissies terecht kunnen. In zijn regio oordeelde de commissie vorig jaar dat een derde van de tientallen klachten terecht was. Meuwissen: "Die commissie is écht onafhankelijk."

Bron: AD







## Scheiden bij burgerlijke stand

Staatssecretaris Fred Teeven (Veiligheid en Justitie) komt met wetgeving die het voor getrouwde stellen mogelijk maakt om te scheiden bij de ambtenaar van de burgerlijke stand. Dat zei hij zondag in het programma Jinek.

Door het voorstel kunnen stellen die het volstrekt met elkaar eens zijn scheiden zonder de nu nog verplichte tussenkomst van rechter en bijstand van advocaten. Dan gaat de huwelijksontbinding sneller en „belangrijker zonder veel kosten”, aldus de staatssecretaris in het programma Jinek zondag. De regelgeving gaat ook gelden voor stellen met een geregistreerd partnerschap.

Het gaat om een afspraak uit het regeerakkoord. Een echtpaar kan in de toekomst met het verzoek tot scheiding naar de ambtenaar van burgerlijke stand gaan, waarna ze 14 dagen bedenktijd moeten nemen. De ambtenaar controleert dan of het paar aan alle voorwaarden voldoet. Als het paar na die periode terugkeert en bij hun wens blijft, wordt het huwelijk ontbonden.

In Nederland scheiden jaarlijks 34.000 echtparen. De verwachting is dat zeker 7000 mensen jaarlijks bij de burgerlijke stand gaan scheiden.

## Co-ouderschap wint in rap tempo terrein

**Het co-ouderschap wint in rap tempo terrein. Tegenwoordig woont 27 procent van de kinderen na een scheiding de helft van de tijd bij vader, en de andere helft bij moeder. Drie jaar geleden was dat 20 procent, in 2000 nog maar 5 procent.**

Dit blijkt uit een nieuwe studie van de Utrechtse scheidingsonderzoeker Ed Spruijt, meldt dagblad Trouw. Een gevolg van deze ontwikkeling is een flinke stijging van het aantal half-time stiefmoeders: vrouwen die de helft van de tijd zorgen voor de kinderen van hun man of vriend. Dertien jaar geleden waren die er nog nauwelijks, zegt Spruijt. Met kinderen uit co-oudergezinnen gaat het relatief goed. Het kenmerk van co-ouderschap is dat de exen gemiddeld genomen minder ruziemaken dan andere gescheiden ouders, aldus Spruijt. Sinds 2006 interviewt hij om de 2 jaar kinderen van gescheiden ouders; deze keer ging het om 2500 jongeren.



*echtscheidingen:* ouderlijk gezag  
omgangsrecht  
recht op informatie  
alimentatie  
boedelscheiding

*Daarnaast specialisatie in:* Strafrecht  
Bestuursrecht  
Arbeidsrecht

*Voor een afspraak, informatie of second opinion*

Lasondersingel 96 T 053 – 48 47 410  
7514 BV Enschede F 053 – 48 47 419  
[www.kaya-advocatenkantoor.nl](http://www.kaya-advocatenkantoor.nl)

Mr. R. Kaya [info@kaya-advocatenkantoor.nl](mailto:info@kaya-advocatenkantoor.nl)

Mr. Drs. J.J. van de Beek Mob: 06-53163805  
e-mail: [jjvdbeek@xs4all.nl](mailto:jjvdbeek@xs4all.nl)

Office manager  
Mw. N. Altundag



## Rapport over een klacht over de Regionale politie-eenheid Oost-Brabant.

**Datum: 23 december 2013**

**Rapportnummer: 2013/206**

2013/206 de Nationale ombudsman

### Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de regionale eenheid Oost-Brabant (voorheen het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost, verder de politie):

In de periode van 22 maart tot en met 23 april 2012 verschillende keren heeft geweigerd om aangifte op te nemen van onttrekking aan het ouderlijk gezag op grond van artikel 279 van het Wetboek van Strafrecht van het kind over wie verzoeker met zijn ex-partner gezamenlijk ouderlijk gezag heeft, en vermissing van het tweede kind dat wel door verzoeker is erkend maar over wie hij op dat moment nog geen ouderlijk gezag had; en heeft geweigerd om tijdig een internationale signalering uit te zetten.

### Wat is er gebeurd?

Verzoeker en zijn ex waren niet gehuwd en hebben twee kinderen. De rechter heeft de ouderlijke macht over het oudste kind toegekend aan verzoeker en zijn ex gezamenlijk. Voor het jongste kind is dit pas later gebeurd, op 21 september 2012.

Op 17 maart 2012 hadden verzoeker en zijn ex ruzie. Verzoekers ex belde de politie die toen bij hen thuis is langsgekomen. Tijdens dit bezoek heeft verzoekers ex tegen de politie gezegd dat zij met de kinderen via Luik naar Israël zou vertrekken als verzoeker niet met haar wilde praten. Na deze ruzie heeft verzoeker een aantal nachten ergens anders overnacht.

Op 20 maart 2012 is de ex op het politiebureau geweest om aangifte te doen van mishandeling. De politie heeft haar toen geadviseerd daarvan af te zien. Wel heeft politie een melding gedaan bij het steunpunt huiselijk geweld voor bemiddeling. Zou dit niets opleveren dan zou zij altijd nog aangifte kunnen doen.

Op 3 april 2012 heeft de ex andere sloten laten plaatsen. Omdat verzoeker naar binnen wilde om spullen te halen heeft hij contact opgenomen met de politie. De politie heeft hem begeleid bij het ophalen van zijn spullen. Kort daarop heeft de ex de oude sloten weer teruggeplaatst omdat zij inmiddels te horen had gekregen dat zij niet als huurster stond ingeschreven en dus niet het recht had de sloten te vervangen.

Op 5 april heeft verzoekers ex al haar spullen en die van de kinderen, inclusief alle reisdocumenten, uit de woning gehaald en is bij een vriendin ingetrokken.

Op 6 april meldt verzoeker bij de politie dat zijn ex was weggelopen en dat hij ervan overtuigd was dat zij de kinderen zou ontvoeren en mee zou nemen naar Israël. De politie is naar aanleiding daarvan langs geweest op het adres van de vriendin van de ex en trof daar de ex en de kinderen aan.

Op 9 april heeft verzoeker een e-mail naar zijn ex gestuurd waarin hij aangeeft dat hij geen toestemming geeft de kinderen mee te nemen naar Israël. Verzoeker is op die dag ook met

zijn broer naar de politie gegaan en heeft om actie van de politie gevraagd omdat hij van een vriend had gehoord dat zijn ex met de kinderen op 11 april naar Israël zou vertrekken.

De politie heeft toen gezegd dat zij niets konden doen omdat er door zijn ex geen strafbaar feit gepleegd werd.

Op 10 april is de ex naar een geheim adres vertrokken. Op 12 april liet zij aan de politie weten waar zij verbleef met het verzoek dit niet aan verzoeker kenbaar te maken.

Op 10 april heeft verzoeker de Koninklijke marechaussee gebeld (hoofd doorlaatpost Schiphol). Hij kreeg te horen dat er door de politie geen signalering was uitgezet. Een dag later, op 11 april, heeft de Koninklijke marechaussee contact opgenomen met de politie.

Volgens de politie was het niet mogelijk een signalering uit te doen. Diezelfde dag heeft de politie contact opgenomen met verzoeker en kreeg verzoekers broer aan de lijn. Deze vroeg om het uitgeven van een signalering zodat mocht de ex met de kinderen vertrekken ze tegengehouden werden.

Daarop heeft de politie op 11 april contact opgenomen met de school van de kinderen. Afsproken werd dat de school contact zou opnemen met de politie mochten de kinderen niet op school verschijnen. Verder had de politie contact met de LEV-groep in Helmond waar de ex begeleiding ontving. Tot slot vond die dag bij de politie intern overleg plaats.

In de aantekeningen die de politie van de gebeurtenissen op 11 april maakte staat: 'Op voorhand kunnen we niet signaleren, mochten de kinderen niet op school verschijnen, is er een reële kans en kan het wel. Vooral is 'van horen zeggen' dat de kids weg gaan te weinig.'

Op 20 april 2012 is een dagvaarding betekend aan de ex over het gezag over het jongste kind. De zaak zou op 23 april dienen voor de kinderrechter.

Op 21 april heeft de ex aangifte gedaan van mishandeling door verzoeker op 17 maart 2012. Op 8 juni 2012 heeft de politie voorgesteld de zaak wegens gebrek aan bewijs te seponeren. Verzoeker traceerde regelmatig het gsm nummer van zijn ex via 'phonetrack.nl'. Op 21 april was volgens dit systeem de gsm in Nederland. Op 22 april in Israël. Daaruit concludeerde verzoeker dat zijn kinderen in de nacht van 21 op 22 april door zijn ex zijn meegenomen naar Israël.

Op 22 april heeft verzoeker geprobeerd aangifte te doen van ontvoering van zijn kinderen.

Omdat er problemen waren met het systeem en omdat de politie de uitspraak van de rechter over het ouderlijk gezag over het jongste kind wilde afwachten, maakte de politie op 22 april een concept aangifte op. Op 24 april is alsnog de aangifte opgemaakt.

Verzoeker diende op 22 april een klacht in bij de politie onder meer over het niet willen uitgeven van een signalering.

Op 23 april ontving de politie bericht van de ex dat zij met de kinderen in Israël was en dat ze op 1 mei terug zou komen. Verzoekers ex kwam op 1 mei echter niet terug. De politie heeft vervolgens op 4 of 5 mei een nationale signalering uitgedaan.

Door officier van justitie is op 7 mei 2012 om de opsporing, aanhouding en teruggeleiding (OAT) van het oudste kind verzocht. Voor jongste kind kon dat niet omdat verzoeker toen nog niet het ouderlijk gezag over zijn jongste zoon had.

### Zienswijze verzoeker

Verzoeker is van mening dat de politie medeplichtig is aan de ontvoering van zijn kinderen in die zin dat de politie al op 17 maart wist dat zijn ex voornemens was de kinderen mee te nemen naar Israël en daarmee dus wist dat er toen al sprake was van de voorbereiding van een strafbaar feit. Verder wist de politie volgens verzoeker dat zijn ex op 10 april is vertrokken



naar een geheim adres met alle kleding en paspoorten (ook van de kinderen) waar de voorbereiding van de ontvoering in alle rust heeft kunnen plaatsvinden. Verzoeker stelt dat hij vanaf 10 april 4 tot 5 keer geprobeerd heeft aangifte te doen. Hij werd steeds weggestuurd. Zodra hij vermoedde dat zijn ex met de kinderen naar Israël wilde, heeft hij de politie gevraagd een internationale signalering te doen uitgaan.

De politie zei dat er geen sprake was van een strafbaar feit omdat er geen aangifte was en dat om die reden geen signalering uitgedaan kon worden. Volgens de Koninklijke Marechaussee had als er een aangifte was opgenomen een signalering uitgedaan kunnen worden.

Verzoeker concludeert hieruit dat als zijn aangifte was opgenomen er een signalering had kunnen uitgaan. Verzoeker heeft na de ontvoering een procedure moeten starten voor teruggeleiding van zijn kinderen. Deze procedure heeft hem al veel tijd en geld gekost. Verzoeker vraagt zich af wie dat gaat vergoeden.

## Zienschijze politie

In reactie op de klacht die verzoeker bij de politie zelf had ingediend deelde de afdelingschef politie op 8 augustus 2012 aan verzoeker mee dat de betrokken politiemensen zorgvuldig, in alle redelijkheid en binnen de geldende regelgeving hadden gehandeld. Volgens de afdelingschef had de politie niet kunnen voorkomen dat de ex de kinderen heeft meegenomen naar Israël.

Verzoeker was niet tevreden over deze reactie. Daarom liet hij weten dat hij een uitspraak van de korpsbeheerder over zijn klacht wilde hebben. Na advies door de Commissie voor de politiekachten, deelde de korpsbeheerder verzoeker op 10 januari 2013 onder meer het volgende mee:

'Uit het klachtrapport blijkt dat de politie ondanks uw verzoek geen signalering heeft laten opnemen in het landelijk opsporingssysteem. (...) De onderzoeker heeft met diverse instanties contact gehad, waarbij is gebleken dat de politie niet de bevoegdheid zou hebben om een dergelijke signalering te laten doen.

Het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft later aan de klachtencommissie aangegeven dat er een zogenaamde baliekaart bestaat over hoe de politie moet handelen in het geval van een dreigend vertrek van één van de ouders naar het buitenland met medeneming van de kinderen. Deze zogenaamde baliekaart was door het ministerie van Veiligheid en Justitie echter niet voldoende bekendgemaakt bij de politie. Wat dat betreft valt de politie hierin niets te verwijten. Om die reden beoordeel ik dit aspect als ongegrond. Dat neemt niet weg dat ik het ontstaan van de verwarring omtrent de signalering betreuf.'

De onderzoeker (de klachtbehandelaar van de politie; No) maakte van zijn contact met diverse instanties de volgende aantekening:

'Door mij werd op 15 juni 2012 navraag gedaan in hoeverre de politie bevoegd is een signalering uit te doen om te voorkomen dat een moeder, die de ouderlijke macht over haar kinderen heeft, met haar eigen kinderen het land verlaat. (...)

Zowel bij het bedrijfsbureau van het regionaal servicecentrum van de regiopolitie Brabant Zuid-Oost (...), als bij de Landelijke meldkamer van de Koninklijke Marechaussee te Driebergen en bij officier van justitie in Den Bosch (...) kreeg ik hetzelfde antwoord, namelijk dat in het betreffende stadium de politie NIET bevoegd was om een signalering uit te doen om de moeder en kinderen te weerhouden het land te verlaten.' De Commissie voor de politiekachten schreef in haar advies aan de korpsbeheerder onder meer het volgende:

'De politie was niet op de hoogte van het bestaan van een door het ministerie van justitie opgestelde baliekaart. Dit kan en mag de politie niet aangerekend worden, omdat deze baliekaart nooit ordentelijk geïmplementeerd is. De politie moest zich derhalve baseren op haar eigen protocollen. In het onderhavige geval waren er weliswaar signalen van een mogelijk dreigende ontvoering, maar deze waren onvoldoende concreet.

Onduidelijk was ook, of de ex-partner van klager daadwerkelijk met de kinderen vertrokken was of dit op korte termijn zou doen. Bovendien was er geen sprake van een strafbaar feit. Om die reden heeft de politie zich aanvankelijk op het standpunt gesteld, dat het doen van aangifte niet mogelijk was. Op grond van deze omstandigheden kan vastgesteld worden, dat de politie in overeenstemming met het politieprotocol heeft gehandeld en kan het optreden in die zin als correct bestempeld worden. Dit neemt niet weg, dat als de politie de beschikking had gehad over de hierboven genoemde baliekaart, zij anders gehandeld zou hebben en de officier van justitie ingeschakeld zou hebben. Echter, de politie was – buiten haar schuld – niet op de hoogte van het bestaan van deze baliekaart.

De commissie merkt daarbij het volgende op. Omdat de klager kennis droeg van de kamervragen over mogelijke kindontvoering en het antwoord daarop van de Staatssecretaris van Justitie, waarin geantwoord wordt, dat er een baliekaart op ieder politiekantoor aanwezig is, vindt de commissie, dat alles, wat zich in deze zaak heeft afgespeeld, voor de klager wel wrang is te noemen.'

## Informatie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie

De Minister van Veiligheid en Justitie deelde in reactie op vragen van de ombudsman over de baliekaart het volgende mee:

'In 2006 is in overleg met het OM, het toenmalige KLPD en het Centrum Internationale Kinderontvoering een zogeheten Baliekaart opgesteld voor politie, OM en Koninklijke Marechaussee. Hierin wordt aangegeven wat te doen in geval van een melding dat een kind mogelijk (acuut) naar het buitenland zal verdwijnen (dreiging van internationale kinderontvoering). Het document was ontworpen als praktische hand-out om op of achter de balie te leggen bij bureaus die vaker met kinderontvoering te maken hadden. Daarnaast is het bij zowel politie als OM op intranet geplaatst.

In het najaar van 2011 heeft het Centrum Internationale Kinderontvoering voorlichting gegeven aan de Koninklijke Marechaussee. Het Centrum Internationale Kinderontvoering en de Koninklijke Marechaussee hebben daarna gezamenlijk een 'Beschrijving proces melden verdachte situatie' opgesteld. Hierin wordt aangegeven op welke wijze de medewerker van de Koninklijke Marechaussee kan handelen bij een controle bij de grensovergang van een minderjarige.

In praktijk bleek met name bij de politie het document of de informatie daaruit onvoldoende bekend te zijn. Om die reden is besloten om de baliekaart te actualiseren en opnieuw te implementeren. (...)

De nieuwe baliekaart is onlangs ontwikkeld, wederom in overleg met het OM, de Landelijke Eenheid van de Nationale Politie (voormalig KLPD) en het Centrum Internationale Kinderontvoering.'

## Beoordeling

Het vereiste van fair play houdt in dat de overheid de burger de mogelijkheid geeft om zijn procedurele kansen te benutten en daarbij zorgt voor een eerlijke gang van zaken. Dit vereiste brengt onder meer mee dat de politie een aangifte van een



burger opneemt, tenzij op voorhand buiten twijfel is dat er geen sprake is van een strafbaar feit. In geval van een aangifte van onttrekking van een kind aan het ouderlijk gezag geldt dit temeer, omdat bij dreiging van kindervervoering een aangifte voorwaarde is voor het doen uitgaan van een signalering. Volgens artikel 279 van het wetboek van strafrecht is strafbaar hij die opzettelijk een minderjarige onttrekt aan het wettig over hem gesteld gezag. Van het onttrekken aan het ouderlijk gezag is ook sprake als iemand een minderjarige onderbrengt op één of meer adressen onbekend aan de met het gezag belaste ouder.

Verzoekers ex is op 10 april met de kinderen naar een voor verzoeker onbekend adres vertrokken. De politie was daarvan op de hoogte. De politie wist ook dat verzoeker zich zorgen maakte dat zijn ex met zijn kinderen naar Israël zou vertrekken. Daarover had hij op 9 april nog contact gehad met de politie. Na het contact met de Koninklijke Marechaussee en verzoekers broer op 11 april 2012 heeft de politie bij de school van de kinderen gecheckt of de kinderen nog in Nederland waren. Ook heeft de politie die dag intern overleg gevoerd. In de aantekening die de politie daarna maakte staat: 'Op voorhand kunnen we niet signaleren, mochten de kinderen niet op school verschijnen, is er een reële kans en kan het wel. Vooralsnog is 'van horen zeggen' dat de kids weg gaan te weinig.'

Behalve 'van horen zeggen' waren er echter meer aanwijzingen. Verzoekers ex had eerder in bijzijn van de politie op vertrek richting Israël met de kinderen gehint en zij had de paspoorten van de kinderen meegenomen naar haar geheime verblijfplaats. Dat er zoals de commissie voor de politiekachten stelt in het onderhavige geval weliswaar signalen van een mogelijk dreigende ontvoering waren, maar dat deze onvoldoende concreet waren, kan de ombudsman niet volgen.

In de aantekeningen en reactie van de politie komt keer op keer naar voren dat volgens de politie het doen van aangifte niet mogelijk was omdat er geen sprake zou zijn van een strafbaar feit. Het is echter niet aan de politie om te beoordelen of al dan niet sprake is van een strafbaar feit. In geval van twijfel dient de politie het over te laten aan de officier van justitie om ter zake een standpunt te bepalen en dat kenbaar te maken aan de persoon die de aangifte deed. Voor betrokkene staat dan, in het geval van een besluit tot niet vervolging, de mogelijkheid open van beklag bij het gerechtshof, ingevolge artikel 12 Strafvordering. Dus ook in geval van twijfel over de vraag of al dan niet sprake is van een strafbaar feit dient de politie gevolg te geven aan haar wettelijke plicht tot het opnemen van een aangifte.

Verzoeker heeft de politie verschillende keren gevraagd actie te ondernemen, ook nadat zijn ex met de kinderen en paspoorten naar een geheim adres was vertrokken. Op dat moment was er op zijn minst twijfel of zijn ex daarmee het strafbare feit van onttrekking aan het ouderlijk gezag pleegde. Het geheel overziend had van de politie mogen worden verwacht dat zij meer had gedaan dan alleen het monitoren van de aanwezigheid van de ex en de kinderen in Nederland aan de hand van contacten met de school en de LEV groep in Helmond. Van de politie had mogen worden verwacht dat zij aangifte had opgenomen van overtreding van artikel 279 van het Wetboek van strafrecht en een signalering had doen uitgaan op grond van artikel 97 van de Schengen Uitvoeringsovereenkomst voor de minderjarige zoon van verzoeker over wie hij samen met zijn ex het ouderlijk gezag had. Door dit niet te doen heeft de politie in strijd gehandeld met het vereiste van fair play. Dit is niet behoorlijk.

Dat de betrokken politieambtenaren niet op de hoogte waren van de in 2006 door het OM, de KLPD en het Centrum Internationale Kinderontvoering opgestelde Baliekaart met aanwijzingen hoe te handelen bij dreiging van internationale kindervervoering, kan niet als rechtvaardiging gelden. Weliswaar kan dit meebrengen dat de individuele politieambtenaren die bij deze zaak betrokken zijn, geen verwijt te maken is, maar de politieorganisatie als geheel valt dit wel te verwijten.

## Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Regionale politie-eenheid Oost-Brabant is gegrond, wegens schending van het vereiste van fair play.

## Achtergrond

### 1. Wetboek van strafrecht

#### Artikel 279

1. Hij die opzettelijk een minderjarige onttrekt aan het wettig over hem gesteld gezag of aan het opzicht van degene die dit desbevoegd over hem uitoefent, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.
2. Gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren of geldboete van de vijfde categorie wordt opgelegd indien list, geweld of bedreiging met geweld is gebezigd, of indien de minderjarige beneden de twaalf jaren oud is.

### 2. Schengen Uitvoeringsovereenkomst (SUO)

#### Artikel 97

'Gegevens over vermiste personen of personen die ter bescherming van zichzelf of ter voorkoming van gevaar op last van de bevoegde autoriteit of van de bevoegde rechter van de signalerende overeenkomstsluitende partij voorlopig in bewaring moeten worden





## Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak 27-11-2013

Datum publicatie 28-11-2013

Rechtsgebieden Personen- en familierecht

### Inhoudsindicatie

De rechtbank is van oordeel dat aan de oppervlakte wellicht geen kind-signalen te ontdekken zijn, maar dat uit de rapportages van de deskundigen en de standpunten van zowel de Raad als BJAA blijkt dat er andere serieuze signalen zijn om aan te nemen dat het niet in het belang van [minderjarige] is om verstoken te blijven van contact met zijn vader. Daarnaast is uit de overgelegde stukken op geen enkele wijze gebleken dat er in het verleden sprake is geweest van kindermishandeling dan wel seksueel misbruik.

Nu de vrouw geen enkele medewerking aan een contactregeling tussen de man en [minderjarige] wenst te verlenen, schaadt de vrouw de belangen van [minderjarige] en de man dusdanig dat zij de rechtbank geen andere keuze laat dan te bepalen dat [minderjarige] op een andere plek dan bij haar ondergebracht dient te worden.

De man heeft aangegeven dat hij de belangen van [minderjarige] voorop zal stellen.

Nu er thans geen verzoek ligt tot plaatsing van [minderjarige] in een crisisgezin en de rechtbank hiertoe niet ambtshalve kan beslissen, ziet de rechtbank geen andere mogelijkheid dan te bepalen dat [minderjarige] zijn hoofdverblijfplaats zal hebben bij de man.

Nu [minderjarige] bij de man zijn hoofdverblijfplaats zal krijgen, de man het contact tussen de vrouw en [minderjarige] niet zal frustreren, de man de hulpverlening voor [minderjarige] zal inzetten die de deskundigen, de Raad en BJAA nodig achten en hij daarnaast de communicatie tussen de vrouw en hemzelf in het belang van [minderjarige] weer zou willen opstarten, is de rechtbank van oordeel dat de man alleen met het gezag over [minderjarige] belast dient te worden.

Vindplaatsen

### Uitspraak

#### Beschikking van 27 november 2013 betreffende de echtscheiding en de wijziging voorlopige voorzieningen

in de zaak van:

[verzoekster][**verzoekster**],

wonende te [plaats],

verzoekende tevens verwerende partij,

hierna mede te noemen de vrouw dan wel de moeder,

advocaat mr. R.A. Korver te Amsterdam,

tegen

[verweerder][**verweerder**],

wonende te [plaats],

verwerende tevens verzoekende partij,

hierna mede te noemen de man dan wel de vader,

advocaat mr. J.M. Wigman te 's-Gravenhage.

Als deskundige in deze zaak is benoemd:

**het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie,**

locatie [locatie],

hierna te noemen: het NIFP,

Als informanten zijn aangemerkt:

1. **de Raad voor de Kinderbescherming,**  
regio [regio],  
locatie [locatie],  
hierna te noemen: de Raad,
2. **de Stichting Bureau Jeugdzorg Agglomeratie [locatie],**

locatie [locatie],

hierna te noemen: BJAA,

advocaat mr. E. Lam te Amsterdam,

3. **mw. dr. [persoon 1], kinder- en jeugdpsychiater,**

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen mevrouw [persoon 1],

4 **mw. drs. [persoon 2], orthopedagoog en gz-psycholoog,**

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen mevrouw [persoon 2].



## 1 Het verdere verloop van de procedure

Bij beschikking van 25 januari 2012 – welke is hersteld bij beschikking van 14 maart 2012 – is onder meer een via het NIFP te bemiddelen persoon en/of instantie tot deskundige benoemd. Daarnaast is bepaald dat een psychologisch en psychiatrisch onderzoek van elk der partijen en een psychologisch onderzoek van [minderjarige]deel zal uitmaken van het deskundigenonderzoek en dat partijen ieder € 7.500,-, zijnde de helft van het begrote voorschot in verband met het in te stellen deskundigenonderzoek over dienen te maken.

Bij beschikking van 14 maart 2012 – welke is hersteld bij beschikking van 16 mei 2012 – heeft de rechtbank onder andere de definitieve kinderbijdrage bepaald en heeft de rechtbank de behandeling omtrent het gezag, de hoofdverblijfplaats en de contact- of omgangsregeling, in afwachting van het deskundigenbericht alsmede de reacties van partijen hierop aangehouden.

Bij beschikking van 11 juli 2012 heeft de rechtbank onder andere het aanvullend voorschot vastgesteld op € 14.754,- en heeft de rechtbank bepaald dat partijen ieder de helft van dit voorschot dienen te voldoen.

Vervolgens is de zaak pro forma behandeld op 1 oktober 2012, 7 januari 2013, 4 maart 2013 en 6 mei 2013.

De rechtbank heeft kennisgenomen van de stukken, waaronder het op 14 juni 2013 door mevrouw [persoon 1] en mevrouw [persoon 2] opgemaakte deskundigenrapporten met daarbij de (gespecificeerde) eindnota's en de reacties van partijen daarop.

De behandeling heeft vervolgens plaatsgevonden ter terechtzitting met gesloten deuren van 29 oktober 2013.

Gehoord zijn: partijen bijgestaan door hun advocaten;  
mevrouw [persoon 3] namens de Raad;  
mevrouw [persoon 4] namens BJAA, bijgestaan door mr E. Lam, advocaat van BJAA;  
mevrouw [persoon 1], voornoemd;  
mevrouw [persoon 2], voornoemd;  
mevrouw prof. dr. [persoon 5], partij-deskundige aan de zijde van de vrouw.

## 2 Het deskundigenonderzoek van het NIFP

De rechtbank heeft kennisgenomen van de inhoud van de psychiatrische en psychologische rapporten opgemaakt betreffende de man, de vrouw en de minderjarige en gedateerd 14 juni 2013. De conclusies uit deze rapporten worden hieronder verkort samengevat en weergegeven.

### **De man:**

#### *Psychiatrisch onderzoek*

Er wordt bij de man geen psychiatrische stoornis in engere zin vastgesteld. De rapporteur is van mening dat hij als gevolg van de vele problemen, voortkomend uit de slepende echtscheiding, een rationele en afhankelijke houding heeft aangenomen als afweer van gevoelens van teleurstellingen, pijn en frustraties. Betreffende zijn afweer hanteert hij aldus rationalisatie met een afhankelijke pose, terwijl achter deze façade een sensitieve, optimistische persoon schuilgaat. De rapporteur concludeert dat er sprake is van een persoonlijkheidsconstitutie met de neiging tot rationaliseren van emoties en zich afhankelijk opstellen in combinatie met een sterk verantwoordelijkheidsbesef betreffende zijn zoon.

Vanuit het onderhavige onderzoek heeft de man getoond voldoende mogelijkheden in huis te hebben om zich als adequate vader te kunnen presenteren, ook intrinsiek. De wijze waarop de man thans op de problematiek reflecteert getuigt van betrokkenheid, toewijding en qua intentie wilskracht om een adequate vader te willen zijn voor zijn zoon. Hij heeft voldoende zelfinzicht, ook ten aanzien van de onderhavige problematiek en hij is bereid met eventuele specifieke zorg en behandeling, aangaande de eventuele toekomstige ontwikkeling, de verantwoordelijkheid in de opvoeding van zijn kind weer volledig op zich te nemen. Omdat er geen interactie-observatie heeft plaatsgevonden, kan de rapporteur niets specifiek zeggen over de affectieve en pedagogische vaardigheden van de man.

De relatie tussen de ouders onderling is thans zeer conflict beladen. Vanuit het verleden beschrijft de man hun relatie als competitief, met onigheid om kleine dingen en met symmetrische escalaties. De vrouw beweert dat de man hun zoon seksueel heeft misbruikt en fysiek heeft mishandeld. De man bestrijdt dit. Duidelijk is geworden dat de ouders niet met elkaar rechtstreeks kunnen communiceren. De man is wel bereid om met de vrouw te overleggen, in het belang van het kind.

#### *Psychologisch onderzoek*

De man heeft een disharmonisch intelligentieprofiel. Terwijl hij permaal bovengemiddeld functioneert, zijn de verbale capaciteiten gemiddeld. Het verwoorden van gedachten en gevoelens is voor de man veel moeilijker dan planning en organisatie. De man is een open, vriendelijke, enigszins naïeve man. De gehele ontwikkeling is nog lichtelijk onrijp. Hij doet zich graag stevig voor, maar in de basis is hij onzeker en derhalve krenkbaar en kwetsbaar. De man weet zich in de meeste situaties goed te handhaven, maar in conflictsituaties schiet de coping tekort. Als de spanning en stress hoog oploopt neigt de man de realiteit uit het oog te verliezen en raakt hij ontregeld. Hij heeft zichzelf dan niet meer goed in de hand en kan impulsief reageren. Er is onvoldoende innerlijk remming en controle om zijn ontremde kanten voldoende te beheersen en hij reageert zijn frustratie op de omgeving af. Hij heeft weinig contact met zijn gevoelsleven: hij voelt nauwelijks wat er in hem omgaat. Ook woede en angst worden onvoldoende doorvoeld en voornamelijk geloofchend en afgesplitst. Bij de man is er sprake van een gebrekkige, diffuse identiteitsontwikkeling. Er is weinig integratie van het eigen gevoelsleven met het zelf en te weinig differentiatie met het zelf en de ander. Geconcludeerd wordt dat er sprake is van een zwakke onderliggende persoonlijkheidsstructuur. Vanuit die structuur is het voor hem moeilijk om in een intieme relatie zichzelf effectief staande te houden, omdat hij zichzelf verliest in een sterke neiging tot fuseren met de ander.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor een klinische stoornis en/of andere aandoeningen en/of psychische problemen die een reden geven tot zorg. Met betrekking tot de persoonlijkheid zijn er aanwijzingen voor een kwetsbare persoonlijkheidsstructuur, zonder dat er echter gesproken kan worden van een persoonlijkheidsstoornis in de zin dat er sprake is van een significante mate van lijden of beperkingen in het sociaal en beroepsmatig functioneren of het functioneren op andere terreinen. De persoonlijkheid kenmerkt zich door afhankelijke en ontwijkende trekken.



Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de man zich onvoldoende in het kind zou kunnen inleven, te weinig begrip voor hem zou hebben of onvoldoende zou kunnen aansluiten bij zijn ontwikkelingsbehoeften. Als een taxatie wordt gemaakt van het ouderfunctioneren van de man en uit wordt gegaan van de drie kernfuncties die het denken en doen van de 'goed-genoeg-ouder' beschrijven, namelijk interpreteren, respecteren en regisseren, dan is de verwachting op basis van onderhavig persoonlijkheidsonderzoek dat de man in staat is de drie kernfuncties met betrekking tot het kind uit te voeren en dat hij derhalve voldoende oudercompetenties heeft.

Op dit moment is er geen communicatie mogelijk tussen de ouders ten aanzien van het gezamenlijk gezag over het kind. Vanuit het persoonlijkheidsonderzoek van de man zijn er echter geen aanwijzingen gevonden dat hij, onder professionele begeleiding, niet in staat zou zijn met zijn ex-partner te (leren) communiceren.

Het is niet de verwachting dat de problematiek van het kind verergert door het handhaven van het gezamenlijk gezag. De problematiek van het kind is niet zozeer dat de ouders onenigheid hebben en niet tot beslissingen omtrent hem komen. Voor het kind is de problematiek dieper gelegen, namelijk het na scheiding geen ruimte krijgen om met beide ouders een relatie aan te gaan.

Met betrekking tot de ouders wordt een intensief traject van mediation noodzakelijk geacht. Daarnaast wordt individuele begeleiding van beide ouders geadviseerd. De man heeft begeleiding nodig hoe om te gaan met zijn zoon, die hij een aantal jaren niet heeft meegemaakt, en waar hij logischerwijs van vervreemd moet zijn.

Mocht het bovenstaande niet haalbaar blijken te zijn en de vrouw bij haar standpunten blijven ten aanzien van de man, dan wordt als uiterste consequentie gedacht aan een plaatsing van het kind op een neutraal terrein, bijvoorbeeld een crisispleeggezin, van waaruit gewerkt kan worden aan het in balans brengen van de relatie tussen het kind en zijn beide ouders. Signalen kunnen dan neutraal worden opgepikt en geïnterpreteerd. Nadat enig herstel in de verhoudingen heeft plaatsgevonden kan het kind terugkeren naar mogelijk zowel de leefsituatie van de vrouw als van de man.

## **De vrouw:**

### *Psychiatrisch onderzoek*

Er wordt bij de vrouw geen psychiatrische stoornis in engere zin vastgesteld. In de context van haar psychosociale ontwikkeling zijn er wel zorgen met betrekking tot haar (emotionele) zelfstandigheid en haar rol als moeder. De rapporteur is van mening dat zij een rationele en juridisch strijdbare houding heeft aangenomen, ook als afweer van haar intense teleurstellingen, pijn en frustraties in de relatie met de man. Haar afweer is sterk, terwijl achter deze façade een intelligente en analytische vrouw schuilgaat, die als moeder het allerbeste voor haar kind wil. De voortdurende strijd met derden gaat uiteindelijk ten kosten van haar eigen gemoedsrust, geluk en emotionele ontwikkeling. De rapporteur is van mening dat, als gevolg van haar persoonlijkheidsconstitutie (neiging tot rationaliseren en intellectualiseren van emoties en strijd als coping in stressvolle situaties) in combinatie met het verantwoordelijkheidsbesef voor haar kind, het risico aanwezig is voor chronische emotionele overvraging en uitputting in haar rol als (alleenstaande) ouder van haar kind. De vrouw is nooit van haar eigen familie losgekomen en zij heeft de man als het ware in haar familiekluw betrokken. De scheiding tussen de diverse generaties in haar eigen familie is onvoldoende en de indruk ontstaat dat hierdoor de afhankelijkheidspositie van de vrouw wordt versterkt. De wijze waarop zij thans op haar problematiek reflecteert getuigt enerzijds van toewijding en qua intentie adequaat moederschap, anderzijds van beperkte zelfreflectie en dito zelfinzicht. Haar zelfinzicht imponeert nog wat beperkt, dit in samenhang met de intense behoefte haar kind te willen beschermen en met de afhankelijke positie van haar familie. Deze houding kan in theorie beklemmend zijn in de ontwikkeling van haar kind.

In haar rol als opvoeder van haar kind komt beslist een aantal positieve aspecten naar voren, waaruit blijkt dat de vrouw deze taak zo optimaal mogelijk tracht te vervullen en deze ook daadwerkelijk op zich neemt. Zij heeft, naar inzicht van de rapporteur, echter onvoldoende mogelijkheden (competenties) om naar haar eigen functioneren te kijken op het vlak van emoties en beleving. Er is daarbij sprake van beperkt zelfinzicht (met betrekking tot haar afhankelijkheid in relaties en haar gevoelsafweer), hoewel de vrouw beslist het allerbeste voor haar kind wil, zoals zij dit ook belijdt. De rapporteur heeft het kind zelf niet onderzocht en kan daarom niet de specifieke behoeften van het kind beoordelen. In zijn algemeenheid kan wel worden gesteld dat een kind de behoefte heeft aan een groeizame relatie en/of aan positieve contacten met zowel zijn vader als met zijn moeder. De vraag is nu of de vrouw bereid is, ten aanzien van die ontwikkeling van haar zoon, zijn volledige behoeften te onderkennen, zoals een relatie en/of contacten van het kind met zijn vader en of zij, indien gewenst, zich kan aanpassen en voor een andere gedragslijn kan kiezen. Voorkomen dient te worden dat de druk op het kind te hoog wordt en hij verstrikt raakt in loyaliteitsproblematiek indien de contacten weer op gang komen. Dit zal in de praktijk betekenen dat de vrouw over haar eigen schaduw heen zal moeten stappen en zou moeten leren toelaten dat het kind ook een emotionele band met zijn vader kan en mag ontwikkelen. De vrouw beleeft de relatie met haar kind uitsluitend positief.

Kenmerkend is dat zij in het relationele vlak met derden geen ambivalentie verdraagt (en nuances) waardoor haar kind onvoldoende kan leren om ook zelf ambivalentie te verdragen. De persoonlijkheidsontwikkeling van het kind kan zich (in zijn algemeenheid) daardoor niet optimaal ontwikkelen, in termen van het vormen van een positief manbeeld. De kans op de vorming van een symbiotische relatie met de moeder wordt vergroot en dit gaat ten koste van een evenwichtige persoonlijkheidsontwikkeling van het kind. Duidelijk is geworden dat de ouders niet met elkaar rechtstreeks kunnen communiceren en tot dusverre ook niet met hulp van andere instanties conflictvrij met elkaar kunnen communiceren. De vrouw wil zich niet verzoenen met de man, dit is voor haar uitgesloten. In haar beleving is de contactbreuk definitief, omdat hij volgens haar structureel niet te vertrouwen is. Zoals de vrouw de man bejegent, met haar overtuigingen, kan zij hem niet tegemoet treden en schermt zij haar zoon voor zijn vader definitief af. Dit is niet in het belang van het kind, omdat zij allebei ouder zijn. Overleg is immers noodzakelijk.

### *Psychologisch onderzoek*

De vrouw is een opgewekte, vrolijke vrouw wier zelfbeeld echter onvoldoende is geïntegreerd. Negatieve aspecten van het zelf worden overdekt door een grandioos zelf. In relatie tot anderen kent de vrouw geen nuance in aantrekkelijke kanten van een ander en minder aantrekkelijke kanten. De ander wordt geïdealiseerd of gedevalueerd/vernietigd. Het zelfgevoel is krenkbaar en kwetsbaar en afhankelijk van externe bronnen van bevestiging, ondanks de competente kanten die er ook zijn (voldoende intelligentie, goede werkring).



Er is moeite met het verdragen van intimiteit en een grote behoefte anderen onder controle te houden. Vanuit een egocentrische inslag voelt zij zich snel tekortgedaan, maar ziet zij niet dat zijzelf moeite heeft met emotionele investeringen. In relatie tot het kind kan de persoonlijkheid van de vrouw moeilijkheden geven met betrekking tot de ontwikkeling van zijn autonomie en eigen identiteit door hem zijn vader te onthouden.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor een klinische stoornis en/of andere aandoeningen en/of psychische problemen die een reden geven tot zorg.

Met betrekking tot de persoonlijkheid zijn er aanwijzingen voor een kwetsbare persoonlijkheidsstructuur, zonder dat er echter gesproken kan worden van een persoonlijkheidsstoornis in de zin dat er sprake is van een significante mate van lijden of beperkingen in het sociaal en beroepsmatig functioneren of het functioneren op andere terreinen. De persoonlijkheid kenmerkt zich door afhankelijke en ontwijkende trekken.

Als een taxatie wordt gemaakt van het ouderfunctioneren van de vrouw en uit wordt gegaan van de drie kernfuncties die het denken en doen van de 'goed-genoeg-ouder' beschrijven, namelijk interpreteren, respecteren en regisseren, dan wordt geconcludeerd dat de vrouw in staat is de drie kernfuncties met betrekking tot het kind uit te voeren en dat zij derhalve voldoende oudercompetenties heeft. Met betrekking tot de echtscheidings situatie toont de vrouw echter onvoldoende inleving in de ontwikkelingsbehoeften van het kind, namelijk dat het voor een kind belangrijk is om met beide ouders een relatie te ontwikkelen. Ook haar extreem emotioneel geladen benadering van het vermeende seksueel misbruik en mishandeling van het kind conflicteert met effectief ouderschap. Wanneer een kind geconfronteerd wordt met eventuele heftige traumatische ervaringen, dan wordt van opvoeders een neutrale en accepterende houding verwacht, zodat het kind ruimte voelt de ervaring te verwerken. Zodra de opvoeders vervloeien met de problematiek van het kind is er geen veilige ruimte voor het kind om te komen tot verwerking.

Op dit moment is er geen communicatie mogelijk tussen de ouders ten aanzien van het gezamenlijk gezag over het kind. Vanuit het persoonlijkheidsonderzoek wordt een herstel van de communicatie vanuit de vrouw somber en zorgelijk ingeschat, omdat zij geen enkele ruimte laat zien de man in het leven van het kind een plek te willen geven.

Het is niet de verwachting dat de problematiek van het kind verergert door het handhaven van het gezamenlijk gezag. De problematiek van het kind is niet zozeer dat de ouders onenigheid hebben en niet tot beslissingen omtrent hem komen. Voor het kind is de problematiek dieper gelegen, namelijk het na scheiding geen ruimte krijgen om met beide ouders een relatie aan te gaan.

Met betrekking tot de ouders wordt een intensief traject van mediation noodzakelijk geacht. Daarnaast wordt individuele begeleiding van beide ouders geadviseerd. Met betrekking tot de vrouw wordt het belangrijk gevonden dat zij geholpen wordt te accepteren dat haar ex-partner als vader van het kind voor hem als zodanig belangrijk is.

Mocht het bovenstaande niet haalbaar blijken te zijn en de vrouw bij haar standpunten blijven ten aanzien van de man, dan wordt als uiterste consequentie gedacht aan een plaatsing van het kind op een neutraal terrein, bijvoorbeeld een crisispleeggezin, van waaruit gewerkt kan worden aan het in balans brengen van de relatie tussen het kind en zijn beide ouders. Signalen kunnen dan neutraal worden opgepikt en geïnterpreteerd. Nadat enig herstel in de verhoudingen heeft plaatsgevonden kan het kind terugkeren naar mogelijk zowel de leefsituatie van de vrouw als van de man.

## **[minderjarige]**

### *Psychologisch onderzoek*

[minderjarige] is een blije en opgewekte, hoogbegaafde jongen met een harmonisch intelligentieprofiel. De sociaal-emotionele ontwikkeling verloopt leeftijdsadequaat. Het sociaal inzicht en de sociale vaardigheden zijn voldoende. Emotioneel is er voldoende veerkracht en controle. De psychoseksuele ontwikkeling verloopt leeftijdsadequaat. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor een verstoorde/gestagneerde psychoseksuele ontwikkeling. [minderjarige] is gehecht aan de vrouw. In de gehechtheidsrelatie is er echter te weinig onderscheid (differentiatie) tussen de vrouw en het kind. De oorzaak hiervan is gelegen in de heftige echtscheidingsstrijd tussen de ouders. In relatie met de man toont [minderjarige] verzet en afweer. Hij is negatief op zijn vader betrokken, vanwege de echtscheidingsstrijd tussen de ouders. Door de strijd is de hechting met de man verstoord geraakt. Het wordt voor de ontwikkeling van [minderjarige] belangrijk gevonden dat hij in staat wordt gesteld met beide ouders een hechtingsrelatie te ervaren.

Zorgsignalen liggen op het onbewuste niveau, waar sprake is van angst en verwarring. In de spelobservatie laat [minderjarige] onbewust veel angst, verwarring maar ook agressie en geweld zien. Tevens geeft hij met de worsteling aan dat de werkelijkheid niet is wat je denkt dat hij is en dat er heimelijke figuren zijn (clown en nepdokter) die de hele zaak voor het lapje houden. De onderliggende dynamiek is waarschijnlijk een uiting van de klempositie in de strijd tussen de ouders.

[minderjarige] ervaart een te sterke positieve verbondenheid met zijn moeder. Er is geen ruimte voor het ervaren van enige negativiteit in de relatie. [minderjarige] ervaart te weinig onderscheid tussen zichzelf en zijn moeder. Het hele systeem van de moeder met grootouders, tante en oom wordt door [minderjarige] als een klunne ervaren. Een klunnesysteem is een risicofactor voor een gezonde uitgroei van de autonomie en identiteit. De loyaliteit ten aanzien van de vrouw is verstikkend. Met betrekking tot de man ervaart hij geen ruimte om loyaliteit bij zichzelf toe te staan. Zijn vader moet uit het leven worden verbannen. Zorgelijk is dat [minderjarige] deze aanname al heeft veralgemeniseerd ten aanzien van alle papa's. Tegelijk toont [minderjarige] naar moeder trekken van parentificatie in de zin dat hij het voor haar opneemt, haar beschermt met betrekking tot de problemen die zij ervaart met vader bijvoorbeeld op de rechtbank of in het verleden, in de relatie.

[minderjarige] heeft evenals alle andere kinderen een veilige, gestructureerde, liefdevolle opvoedingssituatie nodig. Met andere woorden: hij heeft een normale opvoedingssituatie nodig. Dat betekent dat hij als kind in de gelegenheid wordt gesteld met beide ouders een relatie te ontwikkelen, om zo vanuit die relaties zijn eigen identiteit te ontwikkelen.

Geadviseerd wordt de omgang tussen de man en het kind in het kader van een intensief hulpverleningsproces te herstellen. Naast begeleiding van de ouders wordt speltherapie van [minderjarige] geadviseerd om zijn onderliggende angsten in relatie tot beide ouders te verwerken en hem te helpen zichzelf tot te staan evenwichtiger in relatie tot beide ouders te mogen staan.





## 3 Standpunten van partijen en belanghebbenden na het deskundigenonderzoek

### **De man**

De man is van oordeel dat de rechtbank op basis van de huidige rapportages vanuit het NIFP een antwoord heeft gekregen op de door de rechtbank aan de onderzoekers gestelde vragen en dat de uitkomsten er niet om liegen. In feite toont het zijn gelijk aan. De man heeft samen met de Raad, al reeds in 2010 gewaarschuwd voor het ontstaan van een loyaliteitsconflict vanwege de houding en gedragingen van de vrouw. De aversie van [minderjarige] jegens hem komt voort uit de houding die de vrouw inneemt. De Raad heeft eerder gemeend dat “vanwege de rust en stabiliteit” voor [minderjarige] het hoofdverblijf bij de vrouw moest blijven. Het rapport toont volgens de man echter aan dat de vrouw deze verantwoordelijkheid niet op een juiste wijze invulling heeft gegeven en dat de vrouw het kind in ernstige mate heeft belast met haar strijd tegen de man. De onderzoekers stellen zelfs vast dat [minderjarige] trekken vertoont van parentificatie. Het deskundigenbericht spreekt naar het oordeel van de man boekdelen. Uit het onderzoek is vast komen te staan dat er sprake is van een loyaliteitsconflict. De onderzoekers sturen aan op een spoedig contactherstel tussen de man en de minderjarige. De man verzoekt dan ook in het belang van de minderjarige de schorsing van de omgang tussen hem en de minderjarige direct op te heffen en de hoofdverblijfplaats van de minderjarige bij hem te bepalen. Daarnaast verzoekt de man dat er een omgangsregeling met de vrouw wordt vastgesteld. In het belang van de minderjarige dient deze omgangsregeling allereerst te worden vormgegeven via omgang bij Jeugdzorg, zodanig dat de minderjarige door de man bij Jeugdzorg wordt gebracht, de vrouw omgang heeft met de minderjarige aldaar en dat de minderjarige daarna weer meegaat met de man naar huis. Uiteindelijk is de man bereid mee te werken aan een omgangsregeling waarbij de man en de vrouw een gelijke omgangsregeling met de minderjarige hebben. De man acht het plaatsen van de minderjarige in een crisisgezin niet noodzakelijk en niet wenselijk. De man baseert zich hierbij op gesprekken met Jeugdzorg en andere ervaringsdeskundigen. Indien de minderjarige uit de invloedssfeer van de vrouw dient te worden gehaald, is plaatsing bij hem het meest geïndiceerd (en prevaleert dat boven een plaatsing in een crisisopvang). Mocht de wijziging van de hoofdverblijfplaats althans voorlopige toevertrouwing bij hem niet plaatsvinden, dan geniet volgens de man een crisisgezin wel de voorkeur.

De man stelt dat het noodzakelijk is dat het gezag (tijdelijk) geheel bij hem komt te liggen. De vrouw heeft, samen met haar familie, met haar houding en gedragingen van de afgelopen jaren, aangetoond dat zij niet in staat is om het gezag over de minderjarige, en de verplichtingen die dit met zich brengt, op een voor de minderjarige verantwoorde wijze, inhoud en vorm te geven. Zo licht de vrouw de man niet in over de schoolresultaten en andere zaken aangaande de minderjarige. Pas na inmenging van Jeugdzorg wordt hij nu enigszins door de school geïnformeerd. Ook informeert de vrouw de man niet over de vakanties. De man acht het dan ook tevens noodzakelijk dat de vrouw het paspoort van de minderjarige aan hem overhandigt.

De vrouw wil dat er in onderhavige zaak aan waarheidsvinding wordt gedaan. De man wil en verwacht niet anders. Dit begint naar het oordeel van de man al bij het juist weergeven van de feiten en omstandigheden door partijen zelf. Bij de grondige (medische) onderzoeken van de minderjarige bij het AMC en bij de huisarts kwamen geen aanwijzingen naar voren van fysieke mishandeling of tekenen van ander letsel.

De man stelt dat de zedenpolitie hem nimmer als verdachte heeft aangemerkt. Uit de feiten is vast komen te staan dat de beschuldigingen van de vrouw naar de man toe als onderdeel van een vechtscheiding moeten worden gezien. De man is van mening dat de vrouw haar valse beschuldigingen enkel en alleen inzet om de man uit het leven van de minderjarige te bannen. Kenmerkend voor de vrouw is dat zij meerdere door haar zelf uitgekozen “deskundigen” inzet en die voorziet van haar eenzijdige en leugenachtige verhaal om daarmee de man te belasten.

De man ziet het verzoek van de vrouw om een contra expertise dan ook niet anders dan een nieuwe poging van de vrouw om wederom het proces te vertragen. Daarnaast vraagt de man zich af of de vrouw na het contamineren van het onderzoek bij FORA in feite niet al een tweede kans heeft gehad: ditmaal bij het NIFP.

De man stelt dat de vrouw een zeer ernstige en kwalijke drogreden verkondigt. Zij voert de door haar zelf veroorzaakte periode van het ontbreken van contact tussen de man en de minderjarige aan als reden om de huidige situatie vooral in stand te houden, onder het mom dat het nu zo goed gaat met de minderjarige. In feite wil de vrouw zichzelf belonen voor haar “contempt of court”.

Er is volgens de man geen toestemming gevraagd en/of verleend om over de deskundigenrapporten een product review uit te voeren. Om bovenstaande reden dient de door mevrouw [persoon 5] gemaakte product review naar het oordeel van de man buiten beschouwing te worden gelaten. Daarnaast heeft zij niet alle voorhanden stukken meegenomen in haar product review. Ook maakt de product review duidelijk dat mevrouw [persoon 5] over onjuiste en onvoldoende dossierkennis beschikt. Zij gaat kennelijk wederom (volledig) af op de beweringen van de vrouw. Ook heeft zij het Raadsrapport van 8 juli 2010 er niet bij betrokken en is zij er niet van op de hoogte dat dit rapport niet door de Raad is ingetrokken. Daarnaast is mevrouw [persoon 5] niet objectief en kan zij, mede door haar zeer ongepaste en vijandige opmerking tegenover de man, alleen al om die reden niet serieus worden genomen als onafhankelijke deskundige.

Ook is volgens de man opvallend dat mevrouw [persoon 5] geen, althans weinig aandacht heeft voor de zeer verontrustende uitlatingen van de minderjarige naar de onderzoekers toe (en waar deze vandaan komen).

### **De vrouw**

De vrouw stelt dat de onderzoeksters zich, naast de feitelijke onjuistheden en omissies, onvoldoende baseren op de huidige wetenschappelijke gezaghebbende inzichten en standaard. De onderzoeksters hebben niet de vereiste objectiviteit in acht genomen, cruciale feiten genegeerd en zelfs geloofchend, en niet alle personen waar zij wel uitspraken over doen en meningen over uiten zelfs maar uitgenodigd voor een gesprek, laat staan daadwerkelijk gesproken. De vrouw stelt dat op basis van de rapportages en adviezen van de onderzoeksters geen waarheidsgetrouwe beslissingen kunnen worden genomen.

Daarbij hebben het NIFP en de onderzoeksters de vrouw ten onrechte, en tot schade van [minderjarige], de mogelijkheid ontnomen om hun aanpak tijdig te toetsen aan de huidige wetenschappelijke standaard en werkelijkheid. De op de door onderzoeksters geconstrueerde quasi-‘waarheid’ gebaseerde adviezen, missen naar haar overtuiging ieder realiteitsgehalte.

De onderzoeksters hebben daarnaast bij hun onderzoeksopzet, bij de uitvoering van hun onderzoek en bijgevolg ook bij hun daaruit voortvloeiende rapportages in essentiële mate onvoldoende rekening gehouden met de serieuze risicotaxatie die in het dossier aanwezig was. Zij blijken zelfs geen enkel onderzoek te hebben gedaan naar de cruciale risicofactoren voor [minderjarige] in relatie tot



zijn vader. Het (voor)oordeel dat [minderjarige] contact dient te hebben met beide ouders, lijkt te prevaleren boven enige andere overweging, en boven het belang van [minderjarige]. De onderzoeksters creëren daardoor gevaar voor [minderjarige] en voor haar en bovendien vergroten zij de risico's in plaats van dat zij de bestaande risico's uitsluiten. Doordat en zolang er geen enkel serieus onderzoek is geweest naar de verdenkingen tegen de vader en er geen enkele opheldering is voor het ontstaan van het letsel van [minderjarige] en de meldingen door [minderjarige] alsmede voor de signalen die [minderjarige] geeft van kindermishandeling en seksueel misbruik door zijn vader, kan er naar inzicht van de vrouw geen sprake zijn van een veilig en positief contact tussen [minderjarige] en de vader dat in het belang is van [minderjarige].

Volgens de vrouw kan niet anders worden geconcludeerd dan dat alle bronnen bevestigen dat het heel goed gaat met [minderjarige]. Er is veiligheid, continuïteit, geborgenheid en perspectief voor een goede ontwikkeling. De vergaande en zeer ingrijpende interventie die nu door de onderzoeksters wordt geadviseerd, is naar de mening van de vrouw volstrekt in strijd met de werkelijkheid van moeder en kind en strijdig met de belangen en het welzijn van [minderjarige].

De door de onderzoeksters geconstateerde aversie van [minderjarige] tegen zijn vader kan volgens de vrouw worden gezien als een teken van PTSS. Dat deze aversie van [minderjarige] niet autonoom zou zijn en niet door de gedragingen van de vader zelf tijdens de omgang bij [minderjarige] zou zijn veroorzaakt, is volgens de moeder slechts gebaseerd op de vooroordelen dan wel veronderstellingen van onderzoeksters en wordt niet gedragen door enig feit. Gezien deze aversie alsook gezien het tijdsverloop meent de vrouw dat de verzochte wijziging van de hoofdverblijfplaats dient te worden afgewezen. De vrouw meent dat de man met het doen van dit verzoek heeft aangetoond de realiteit geheel uit het oog te zijn verloren.

De vrouw stelt dat de methode om aan de hand van een spel met anatomische poppen vast te stellen of een kind al dan niet misbruikt is, al jaren geleden ernstig in diskrediet is gebracht. Onderzoeksters hebben desalniettemin voornoemde methode gebruikt en daar vergaande conclusies aan verbonden. Alleen al daardoor kan gesteld worden dat de rapportages niet voldoen aan de eisen die daar in redelijkheid aan gesteld mogen worden. Onderzoeksters gaan er totaal aan voorbij dat zeker bij kinderen op een dergelijke jonge leeftijd als die van [minderjarige] het herstelvermogen groot is. De vrouw is van mening dat doordat [minderjarige] liefdevol is opgevangen door zijn sociale omgeving en in veiligheid is gebracht, zodanig dat hij geen contact meer heeft gehad met zijn vader. Er bij hem momenteel niet veel actueel trauma te zien is en deze hooguit bovenkomt als een en ander getriggerd wordt of als [minderjarige] te horen krijgt dat hij toch naar zijn vader toe moet.

De rapportages over de vader schieten naar het inzicht van de vrouw volledig tekort. Zo worden de zeer zorgelijke signalen ten aanzien van de man compleet genegeerd.

Zo geeft mevrouw [persoon 2] in haar rapport aan dat de man een zwak gestructureerde persoonlijkheid heeft, wat zich onder meer uit in beperkte woedebeheersing, krenkbaarheid en zwakke copingvaardigheden om stress het hoofd te bieden.

De vrouw stelt zich dan ook op het standpunt dat de vader niet over voldoende ouderschapskwaliteiten beschikt om contact tussen hem en [minderjarige] in het belang van het kind te achten. Nu de door de rechtbank gelaste onderzoeken hier geen duidelijkheid in hebben gebracht kunnen die naar inzicht van de vrouw bezwaarlijk ten grondslag worden gelegd aan enige beslissing inhoudende dat er weer contact tussen vader en zoon zou moeten komen.

Het stoort de vrouw dat in hoge mate wordt gesuggereerd dat [minderjarige] onderdeel is van een heftige echtscheidingsstrijd. Uit geen enkele afgenomen test of ingewonnen informatie blijkt dat het slecht zou gaan met [minderjarige] of dat hij last zou hebben van die echtscheidingsstrijd. Daarbij komt dat de onderzoekster stellen dat in de verdere toekomst zich mogelijke een loyaliteitsconflict kan voordoen als er niet direct een zeer ingrijpende interventie zou plaatsvinden. De echte motieven voor deze voorgestelde, ingrijpende en onomkeerbaar beschadigende interventie blijven ten onrechte in het duister.

De vrouw wenst tegenbewijs te kunnen leveren middels het doen uitvoeren van een contra-expertise. Zij heeft hiertoe een product review van mevrouw [persoon 5] overgelegd.

Uit deze review komt onder meer naar voren dat de onderzoeken en de rapportages van het NIFP tekortkomingen behelzen zoals gebruik en interpretatie van 'tests', die als onwetenschappelijk te boek staan (poppenmethode, tekening van een bloot jongetje), ondeskundige en onvolledige interpretatie van tests (TAT, spel-observatie [minderjarige]), selectief rapporteren en interpreteren van de data, onvoldoende verankering van diagnostische conclusies in de data, onvoldoende rekening houden met de context waarin het onderzoek plaatsvindt, onvoldoende overweging van alternatieve hypothesen ('conformation-bias'/vooringenomenheid) en de psychologische belangen en het welzijn van het kind onvoldoende centraal stellen. Deze tekortkomingen zijn volgens mevrouw [persoon 5] zodanig dominant aanwezig en ernstig dat geconcludeerd dient te worden dat van een onafhankelijk en objectief onderzoek en rapportage geen sprake is. Mevrouw [persoon 5] adviseert de rechtbank met klem, gezien de ondeugdelijkheid en vooringenomenheid van de huidige onderzoeken en rapportages, de adviezen, zoals geformuleerd in deze rapportages, te negeren. Dat de door de rechtbank benoemde deskundigen meer tijd hebben genomen dan thans aan partijen is vergund om zich te voorzien van ter zake deskundig advies dan wel een contra-expertise is volgens de vrouw in strijd met de fundamentele beginselen van een behoorlijke procesorde. Met beroep op artikel 6 EVRM en artikel 3 IVRK meent de vrouw te verzoeken haar een redelijke termijn te vergunnen waarbinnen zij aanvullende stukken van door haar zelf ingeschakelde deskundigen bij de rechtbank kan indienen.

Daarnaast verzoekt de vrouw vervangende toestemming te verlenen om alle ruwe test- en onderzoeksgegevens over [minderjarige] alsook van de eerste contactrapportage die er over hem is gemaakt welke is voorgelegd aan het NIFP voor feedback ter beschikking te stellen aan mevrouw [persoon 5] voor een second opinion.

De vrouw stelt zich gelet op het bovenstaande op het standpunt dat bepaald dient te worden dat [minderjarige] zijn gewone hoofdverblijfplaats bij haar zal hebben, dat de omgang minimaal tot het twaalfde levensjaar van [minderjarige] geschorst blijft, dan wel zoveel korter als dat [minderjarige] zelf aangeeft zijn vader wel te willen zien.

Daarnaast wenst zij alleen met het gezag belast te worden aangezien de man zijn positie anders kan blijven misbruiken in strijd met het belang van [minderjarige].



## **De Raad**

De Raad is van mening dat niets het starten van begeleide omgang tussen de man en de minderjarige op dit moment in de weg staat. De minderjarige dient een evenwichtig beeld te krijgen van zijn vader. Op dit moment heeft [minderjarige], omdat hij enkel het referentiekader van de vrouw kent, niet de vrije keuze om zijn zijnsloyaliteit te benutten. Dit dient volgens de Raad te veranderen. Daarnaast stelt de Raad dat de ouders en niet het kind de keuze dienen te maken of er contact is.

## **BJAA**

BJAA volgt de adviezen van de door het NIFP aangezochte deskundigen. BJAA ziet onvoldoende redenen om te bepalen dat er geen contact dient te zijn tussen de man en de minderjarige. BJAA adviseert om zo spoedig mogelijk via De Bascule te beginnen met speltherapie voor [minderjarige] en gesprekken met de ouders en daarnaast de omgang onder begeleiding van BJAA op te starten. De Bascule kan op korte termijn starten maar beide ouders dienen hier dan wel achter te staan en hun medewerking hieraan te verlenen. Indien het traject bij De Bascule niet op gang komt zal BJAA bekijken of een machtiging uithuisplaatsing nodig is aangezien BJAA van mening is dat het in het belang van de minderjarige is dat contactopbouw met zijn vader gaat plaatsvinden. Er dient volgens BJAA iets te gebeuren om weer beweging in deze zaak te krijgen.

## **4 De verdere beoordeling**

### *Vervangende toestemming in verband met second opinion*

De vrouw heeft bezwaren tegen het onderzoeksrapport dat door de door het NIFP aangezochte deskundigen is opgemaakt. Deze bezwaren onderbouwt de vrouw onder andere met een product review van mevrouw [persoon 5].

Ten eerste stelt de rechtbank dat artikel 6 EVRM met zich meebrengt dat partijen voldoende in de gelegenheid dienen te worden gesteld om op het uitgebrachte deskundigenrapport ten overstaan van de rechter hun reactie te kunnen geven. Nu partijen zowel een (verlengde) schriftelijke ronde is gegund en zij daarnaast ter zitting hun reactie hebben kunnen geven op het deskundigenrapport is de rechtbank van oordeel dat niet, zoals de vrouw stelt, in strijd met de fundamentele beginselen van een behoorlijke procesorde is gehandeld.

Ten tweede geldt op grond van de geldende jurisprudentie dat de waardering van deskundigenbewijs is voorbehouden aan de rechter die over de feiten oordeelt, en dat hij daarbij een grote mate van vrijheid heeft. In beginsel heeft de rechter een beperkte motiveringsplicht ook wat betreft zijn beslissing de zienswijze van de deskundige al dan niet te volgen; de inhoud van deze motiveringsplicht is afhankelijk van de aard van het bewijsmateriaal en de aard en de mate van precisering van de daartegen door partijen aangevoerde bezwaren. Deze waarderingsvrijheid en deze beperkte motiveringsplicht gelden, naar het voorkomt, ook ten aanzien van het oordeel van de rechter omtrent de betrouwbaarheid van het bericht van de deskundige in het licht van diens (betwiste) deskundigheid.

Gelet op de ter zitting gevoerde discussie, de door mevrouw [persoon 5] aangevoerde argumenten en de reactie van mevrouw [persoon 1] en mevrouw [persoon 2] is naar het oordeel van de rechtbank door mevrouw [persoon 1] en mevrouw [persoon 2] voldoende aangetoond dat zij de vereiste objectiviteit in acht hebben genomen en de psychologische belangen en het welzijn van [minderjarige] centraal hebben gesteld. Daarnaast is volgens de rechtbank onvoldoende gebleken dat zij zich niet hebben gebaseerd op de huidige wetenschappelijke gezaghebbende inzichten en standaarden. De rechtbank is dan ook, in tegenstelling tot mevrouw [persoon 5] en anders dan de vrouw, van oordeel dat mevrouw [persoon 1] en mevrouw [persoon 2] onafhankelijk en objectief onderzoek hebben gedaan. Ook de Raad en BJAA, die geacht worden eveneens deskundigen te zijn ten aanzien van de problematiek die in deze zaak aan de orde is, gaan op de deskundigheid van mevrouw [persoon 1] en mevrouw [persoon 2] af.

Daarnaast heeft de vrouw voorafgaand aan het onderzoek door het NIFP ingestemd met de geschetste aard van het onderzoek en de geformuleerde vraagstelling zodat de rechtbank aan de opmerkingen van de vrouw daaromtrent voorbij gaat. Tot slot is de product review enkel gebaseerd op standpunten en stukken die mevrouw [persoon 5] van de vrouw heeft ontvangen en niet gebaseerd op gesprekken met de man dan wel met [minderjarige].

De rechtbank ziet gelet op het voorgaande geen reden om de rapporten van mevrouw [persoon 1] en mevrouw [persoon 2] buiten beschouwing te laten. De rechtbank ziet evenmin aanleiding om de vrouw in de gelegenheid te stellen om een second opinion aan te vragen en zal derhalve geen vervangende toestemming verlenen om de ruwe test- en onderzoeksgegevens over [minderjarige] alsook van de eerste conceptrapportage die er over hem is gemaakt welke is voorgelegd aan het NIFP ter beschikking te stellen aan mevrouw [persoon 5].

## **De Bascule**

De rechtbank acht het prijzenswaardig dat BJAA nogmaals wil proberen om door middel van De Bascule partijen, en in dit geval voornamelijk de vrouw, in beweging te krijgen. De rechtbank ziet echter geen enkel draagvlak bij de vrouw om een dergelijk traject op te starten nu de vrouw ter zitting, bij monde van haar advocaat, heeft aangegeven dat omgang tussen de man en [minderjarige] volstrekt onaanvaardbaar is en dat moet worden bepaald dat de omgang tot het twaalfde levensjaar van [minderjarige] geschorst dient te blijven.

De rechtbank zal het door BJAA voorgestelde traject bij De Bascule dan ook niet volgen.

### *Hoofdverblijfplaats/Gezag/Omgangsregeling*

De rechtbank is van oordeel dat aan de oppervlakte wellicht geen kind-signalen te ontdekken zijn, maar dat uit de rapportages van de deskundigen en de standpunten van zowel de Raad als BJAA blijkt dat er andere serieuze signalen zijn om aan te nemen dat het niet in het belang van [minderjarige] is om verstoken te blijven van contact met zijn vader. Daarnaast is uit de overgelegde stukken op geen enkele wijze gebleken dat er in het verleden sprake is geweest van kindermishandeling dan wel seksueel misbruik.

Nu de vrouw geen enkele medewerking aan een contactregeling tussen de man en [minderjarige] wenst te verlenen, schaadt de vrouw de belangen van [minderjarige] en de man dusdanig dat zij de rechtbank geen andere keuze laat dan te bepalen dat [minderjarige] op een andere plek dan bij haar ondergebracht dient te worden.

De man heeft aangegeven dat hij de belangen van [minderjarige] voorop zal stellen; hij zal ervoor zorg dragen dat het contact tussen de vrouw en [minderjarige] (onder begeleiding van BJAA) gewaarborgd blijft en dat [minderjarige] de hulpverlening krijgt die door zowel de deskundigen als de Raad en BJAA nodig wordt geacht.



Nu er thans geen verzoek ligt tot plaatsing van [minderjarige] in een crisisgezin en de rechtbank hiertoe niet ambtshalve kan beslissen, ziet de rechtbank geen andere mogelijkheid dan te bepalen dat [minderjarige] zijn hoofdverblijfplaats zal hebben bij de man. Gelet op de houding van de vrouw in het verleden en thans, heeft de rechtbank er geen vertrouwen in dat de vrouw zal handelen in het belang van [minderjarige] zoals geschetst in de rapportages en geadviseerd door de Raad en BJAA. Het ingrijpende karakter van deze beslissing voor alle betrokkenen heeft de rechtbank in haar overwegingen meegewogen. Met het oog op de toekomstige evenwichtige ontwikkeling van [minderjarige] is naar het oordeel van de rechtbank gelet op hetgeen hiervoor is overwogen dit de meest wenselijke beslissing. De omstandigheid dat [minderjarige] onder toezicht van BJAA staat dient te waarborgen dat zo spoedig mogelijk de nodige hulp voor hem wordt opgestart om hem hierin te begeleiden.

De hoofdregel is dat partijen het gezamenlijk gezag uitoefenen over hun kind na de ontbinding van hun huwelijk. De rechtbank acht de communicatieproblemen tussen partijen in deze zaak echter zodanig ernstig en partijen hebben een zodanig andere visie op wat in het belang van de minderjarige moet worden geacht, dat er een onaanvaardbaar risico is dat [minderjarige] klem of verloren raakt tussen zijn ouders terwijl niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zal komen. Nu [minderjarige] bij de man zijn hoofdverblijfplaats zal krijgen, de man het contact tussen de vrouw en [minderjarige] niet zal frustreren, de man de hulpverlening voor [minderjarige] zal inzetten die de deskundigen, de Raad en BJAA nodig achten en hij daarnaast de communicatie tussen de vrouw en hemzelf in het belang van [minderjarige] weer zou willen opstarten, is de rechtbank van oordeel dat de man alleen met het gezag over [minderjarige] belast dient te worden. BJAA dient er voor zorg te dragen dat zo spoedig mogelijk speltherapie bij de Bascule opgestart zal worden en dat het contact tussen [minderjarige] en zijn moeder op een zo verantwoord mogelijke wijze gecontinueerd zal worden. De rechtbank zal dan ook bepalen dat de begeleiding van de omgang tussen de vrouw en [minderjarige] zal plaatsvinden volgens de aanwijzingen van BJAA en dat partijen beiden hun medewerking hieraan dienen te verlenen

## **Paspoort**

De vrouw verzoekt te bepalen dat de man dient mee te werken aan afgifte van een paspoort en dat de vrouw het paspoort van het kind in haar beheer heeft. De rechtbank heeft tot op heden de beslissing met betrekking tot het paspoort aangehouden totdat wordt beslist omtrent de hoofdverblijfplaats dan wel het gezag. Gelet op de beslissing van de rechtbank dat de man met het eenhoofdig gezag belast zal worden, zal de rechtbank dit verzoek van de vrouw afwijzen. De rechtbank gaat ervan uit dat de man de beschikking zal hebben over het paspoort van [minderjarige].

## **Kinderbijdrage**

De man geeft aan (in zijn brief van 26 juli 2013) dat de rechtbank nog een beslissing dient te nemen ten aanzien van de aanpassing van de kinderbijdrage indien de omgangsregeling wijzigt.

Op 14 maart 2012 heeft de rechtbank uitgaand van het verblijf van [minderjarige] bij de vrouw een definitieve kinderbijdrage vastgesteld en het meer of anders verzochte met betrekking tot de kinderbijdrage afgewezen. Nu de man niet expliciet om een wijziging van deze beschikking heeft verzocht, ziet de rechtbank geen mogelijkheden om, ondanks dat de rechtbank de hoofdverblijfplaats bij de man zal bepalen, de vastgestelde kinderbijdrage te wijzigen.

## **Kinderopvangtoeslag**

De man verzoekt (in zijn brief van 17 oktober 2013) aanvullend te bepalen dat hij in verband met de kinderopvangtoeslag een vordering heeft op de vrouw ter hoogte van € 5.654,- en deze beslissing uitvoerbaar bij voorraad te verklaren. Hij voert hiertoe aan dat de bedragen over 2007 en 2008 een gezamenlijke schuld betreffen. De man stelt pas op 8 januari 2010 voor het eerst begonnen te zijn met terugbetalen van de teveel ontvangen kinderopvangtoeslag, deze datum is gelegen na de peildatum. De man stelt daarnaast dat de vrouw de bedragen over 2009 en 2010 geheel aan hem terug dient te betalen, daar zij deze bedragen dubbel heeft ontvangen. Het bedrag over 2009 wat door de man is ontvangen heeft hij aan de crèche betaald. De vrouw heeft in die periode eveneens een verzoek voor kinderopvangtoeslag ingediend en ontvangen. In 2010 heeft de vrouw een bedrag van € 399,- zonder zijn toestemming en na de peildatum van de gezamenlijke rekening gehaald, zogenaamd ten behoeve van de kinderopvang, terwijl zij vanuit de Belastingdienst op haar eigen naam hier een eigen tegemoetkoming voor kreeg.

Hetgeen de vrouw aanvoert op de laatste pagina van haar pleitnotie, te weten dat de aanvulling van het verzoek van de man met een financieel verzoek moet worden afgewezen dan wel dat de man niet-ontvankelijk dient te worden verklaard nu de verdelingsprocedure tot in de hoogste instantie is uitgeprocedeerd, heeft naar het oordeel van de rechtbank geen betrekking op dit verzoek nu in de verdelingsprocedure is bepaald dat de man niet-ontvankelijk was in zijn verzoek aangaande de kinderopvangtoeslag omdat hij onvoldoende gemotiveerd gesteld heeft waarom deze vordering in een dergelijk procedure zou passen.

De rechtbank heeft daarentegen eerder in deze procedure in haar beschikking van 14 maart 2012 bepaald dat beide ouders verantwoordelijk zijn voor de te veel ontvangen kinderopvangtoeslag. Op dat moment stond nog niet vast wat het uiteindelijke bedrag was wat de man (en wellicht ook de vrouw) terug diende te betalen aan de belastingdienst en was daarnaast niet inzichtelijk waaraan en door wie het teveel betaalde was uitgegeven. De rechtbank kon vanwege de onbepaaldheid destijds vooralsnog geen beslissing hieromtrent nemen en heeft het verzoek destijds dan ook afgewezen.

Nu de man wederom verzoekt te bepalen dat hij een vordering heeft op de vrouw en thans vast staat wat het bedrag is dat de man dient terug te betalen en de vrouw dit verzoek onvoldoende onderbouwd heeft betwist zal de rechtbank dit verzoek van de man toewijzen.



## **Kosten deskundigenonderzoek**

Nu de door NIFP aangezochte deskundigen hun onderzoek hebben afgesloten, zal de rechtbank thans beslissen over de aan het onderzoek verbonden kosten.

Uit de gespecificeerde eindnota's van de deskundigen blijkt dat de totale kosten van het onderzoek € 30.709,53 (mevrouw [persoon 1]: € 15.463,53 en mevrouw [persoon 2]: € 15.246,-) bedragen.

De vrouw gaat niet akkoord met de declaraties zoals die zijn ingediend door het NIFP.

De vrouw verzoekt primair dat de declaraties ten laste van 's Rijks kas komen. Indien het in het belang van het kind nodig is dat een ouderschapsonderzoek plaatsvindt, biedt de bepaling van artikel 284 lid 1 Rv de rechter de ruimte een deskundige aan te wijzen zonder dat partijen die hoeven te betalen. De kosten voor een dergelijk onderzoek komen dan voor 's Rijks kas.

Subsidiar verzoekt de vrouw de zaak aan te houden zodat zij zich kan voorzien van een second opinion en ook op inhoudelijk gronden de declaraties kan beoordelen. De rapportages voldoen volgens de vrouw niet aan de wetenschappelijke standaard en daarmee zou zij niet gehouden zijn om enige vergoeding te voldoen.

Meer subsidiar verzoekt de vrouw de declaraties te matigen. Volgens haar valt op dat de declaraties naadloos aansluiten bij de laatst uitgebrachte offertes. Zij betwijfelt dan ook of de bedragen die in rekening worden gebracht nu gebaseerd zijn op daadwerkelijk bestede tijd, dan wel simpelweg aansluiting is gezocht bij de laatst uitgebrachte offerte. Zij komt voor het onderzoek van mevrouw [persoon 2] uit op een bedrag dat minimaal € 5.670,- lager zou moeten zijn en voor mevrouw [persoon 1] heeft te gelden dat dit minimaal zo'n € 7.500,- lager zou moeten zijn. Volgens de vrouw staan de geleverde werkzaamheden geenszins in verhouding tot de gevraagde vergoeding en de kwaliteit van die werkzaamheden. Daarnaast valt niet in te zien dat de in rekening gebrachte reiskosten in redelijkheid nodig waren voor de uitvoering van deze opdracht, nu de deskundigheden van mevrouw [persoon 2] en mevrouw [persoon 1] ook in Amsterdam beschikbaar zijn. Daarnaast valt het de vrouw op dat mevrouw [persoon 2] exorbitant veel reistijd opvoert, mede doordat zij heeft nagelaten de verschillende afspraken in Amsterdam met elkaar te combineren.

De man verzoekt primair te bepalen dat de kosten totaal ten laste komen voor rekening van 's Rijks kas, mede gezien het feit dat het onderhavige onderzoek zowel door Jeugdzorg, als door de Raad is verzocht.

Subsidiar verzoekt de man dat de kosten voor het deskundigenonderzoek totaal ten laste komen voor rekening van de vrouw, daar zij verantwoordelijk is voor het mislukken van het eerdere onderzoek bij FORA en hiermee een spoedig contactherstel tussen hem en de minderjarige heeft gefrustreerd, alsmede wederom vanwege de houding en gedragingen van de vrouw tijdens dit onderzoek (o.a. het niet opleveren van stukken aan het NIFP, het uiteindelijk inbrengen van extra stukken bij het NIFP zonder melding hiervan te doen bij de man, het niet zorgen voor voldoende basis voor een interactieobservatie tussen de man en de minderjarige en de inhoud van de reactie van de vrouw op de rapporten van het NIFP) en het algemene standpunt van de vrouw, welke zij nog steeds inneemt, waarbij de ernst van de beschuldigingen jegens hem nog extremere vormen aanneemt (ze haalt nu zelfs de broertjes [persoon 6] en [persoon 7] en anderen aan en vergelijkt deze situatie met zijn situatie).

Meer subsidiar verzoekt de man dat de kosten voor het deskundigenonderzoek voor wat betreft de kosten hoger dan € 7.215,25 (het eerdere begrote bedrag van het FORA-onderzoek), ten laste komen voor rekening van de vrouw in verband met het door haar laten mislukken van het eerder onderzoek bij FORA (het hof heeft aangegeven dat de vrouw voor het mislukken van het onderzoek verantwoordelijk is).

Uiterst subsidiar verzoekt de man dat de kosten voor het deskundigenonderzoek in een nader door de rechtbank te bepalen verhouding worden vastgesteld (deel 's Rijks kas, deel vrouw en deel man), waarbij rekening gehouden wordt met bovenstaande punten.

De rechtbank ziet, gelet op het feit dat de door het NIFP aangezochte deskundigen hun werkzaamheden hebben verricht op de voet van een benoeming als deskundige door de rechtbank op verzoek van partijen, in de door partijen aangevoerde gronden onvoldoende aanleiding de kosten voor rekening van 's Rijks kas te laten komen. Er is volgens de rechtbank geen sprake van een doorverwijzing naar een deskundige door de Raad dan wel door BJAA, zodat de rechtbank ook gelet hierop niet zal bepalen dat het Rijk de kosten zal dragen.

De rechtbank heeft hiervoor reeds geoordeeld geen reden te zien voor een second opinion zodat de rechtbank de zaak hieromtrent niet zal aanhouden zoals door de vrouw wordt verzocht.

De door het NIFP aangezochte deskundigen hebben naar het oordeel van de rechtbank voldoende inzicht verschaft in de kosten die zij hebben moeten maken voor het verrichten van het onderzoek. De door hen opgevoerde kosten komen de rechtbank, mede gelet op het omvangrijke dossier, niet bovenmatig voor. Ten aanzien van de reiskosten merkt de rechtbank op dat partijen ermee hebben ingestemd dat het NIFP de deskundigen zou aanzoeken en dat daarbij niet vooraf is aangegeven dat deze deskundigen in de buurt van Amsterdam dienden te werken. De rechtbank ziet dan ook geen reden om de kosten van het deskundigenonderzoek te matigen. Nu beide partijen hebben meegewerkt aan dit onderzoek en vanwege de omstandigheden van deze familierechtelijke zaak en de vragen waarop het deskundigenonderzoek betrekking heeft, is de rechtbank van oordeel dat de kosten door elk der partijen bij helfte betaald dienen te worden.

De kosten voor het deskundigenonderzoek worden dan ook door de rechtbank op het bedrag vastgesteld genoemd in de door de deskundigen overgelegde gespecificeerde eindnota's. Partijen zullen ieder worden veroordeeld om een bedrag van € 15.354,77 te voldoen. De rechtbank heeft van beide partijen het voorschot en het aanvullend voorschot ontvangen. Nu het vastgestelde voorschot niet toereikend is, beveelt de rechtbank partijen dat zij ieder de helft van het restbedrag, te weten € 955,53, rechtstreeks aan de door het NIFP ingeschakelde deskundigen dienen te betalen. Zo dienen partijen ieder nog een bedrag van € 238,88 over te maken naar zowel mevrouw [persoon 1] als mevrouw [persoon 2].

De rechtbank acht het ongeacht het vorenstaande redelijk om de kosten die de deskundigen hebben moeten maken om ter zitting aanwezig te zijn voor 's Rijks kas te laten komen. Deze kosten zullen dan ook niet in rekening worden gebracht bij partijen.

### *Vervolgkosten in verband met herstelproces [minderjarige]*

De man acht de vrouw volledig verantwoordelijk voor de huidige ontstane situatie van de minderjarige, waardoor de eventuele kosten die gemaakt moeten worden voor het herstelproces bij de minderjarige (en voor de man) geheel voor haar rekening dienen te komen, althans in een door de rechtbank nader te bepalen mate voor rekening van de vrouw dienen te komen.

Nu het thans nog onduidelijk is of en zo ja welke kosten de man in de toekomst zal moeten gaan maken voor het herstelproces bij de minderjarige zal de rechtbank met deze kosten geen rekening houden en het verzoek afwijzen.



## **Kosten geding**

Gelet op de aard van de procedure zal de rechtbank bepalen dat elk der partijen de eigen kosten draagt.

### *Voorlopige voorzieningen*

Voor zover er nog verzoeken van partijen openstonden in de voorlopige voorzieningen procedures zal de rechtbank, nu zij in de bodemzaak omtrent deze onderwerpen hierna een beslissing zal nemen, deze verzoeken wegens gebrek aan belang afwijzen.

## **5 De beslissing**

De rechtbank:

*in de zaak met nummer 441900 / FA RK 09-8346*

- belast de vader met de uitoefening van het gezag over het minderjarige kind van partijen:

[minderjarige][minderjarige],

geboren te [plaats] op [2006],

voor zover de bevoegdheid daartoe niet door een eerdere rechterlijke beslissing is uitgesloten;

- bepaalt dat voornoemde minderjarige hoofdverblijfplaats zal hebben bij de vader;

- bepaalt in het kader van een omgangsregeling dat de moeder met voornoemde minderjarige omgang zal hebben in een frequentie en op een wijze zoals door BJAA te bepalen;

- stelt de kosten van het deskundigenonderzoek door het NIFP vast op € 30.709,53, inclusief BTW;

- veroordeelt beide partijen in de helft van de kosten van het deskundigenonderzoek ad € 15.354,77;

- beveelt partijen ieder een bedrag van € 238,88, zijnde een vierde van het restantbedrag van de eindnota's, binnen veertien dagen na heden te voldoen aan mevrouw [persoon 1];

- beveelt partijen ieder een bedrag van € 238,88, zijnde een vierde van het restantbedrag van de eindnota's, binnen veertien dagen na heden te voldoen aan mevrouw [persoon 2];

-bepaalt dat de kosten van de deskundigen, voor mevr. dr. [persoon 1] € 1087,79 (incl BTW) en mevr. drs. [persoon 2] € 812,52 (incl BTW), gemaakt in het kader van de mondelinge behandeling ter zitting van 29 oktober 2013 ten laste komen van 's Rijks kas en draag de griffier op zorg te dragen voor betaling van deze nota's;

- bepaalt dat de man in verband met de kinderopvangtoeslag een vordering heeft op de vrouw ter hoogte van € 5.654,-;

- verklaart deze beschikking tot zoverre uitvoerbaar bij voorraad;

- bepaalt dat elk der partijen de eigen proceskosten draagt;

- wijst het meer of anders verzochte af.

*in de zaken met nummer 450327 / FA RK 10-871 en 455957 / FA RK 10-2810*

- wijst de verzoeken af.

Deze beschikking is gegeven door mr. A.E. de Vos, voorzitter tevens kinderrechter, mr. D.C. van Reekum en mr. H.L.L. Briët, rechters, en in het openbaar uitgesproken in tegenwoordigheid van mr. E.M.M. Zuidwijk, griffier, op 27 november 2013



## Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak 19-03-2013

Datum publicatie 20-06-2013

Rechtsgebieden Personen- en familierecht

Bijzondere kenmerken Hoger beroep

Inhoudsindicatie

Door de houding van de moeder is geen omgang mogelijk.

### Uitspraak

GERECHTSHOF AMSTERDAM

Afdeling civiel recht en belastingrecht

Team III (familie- en jeugdrecht)

Uitspraak: 19 maart 2013

in de zaak in hoger beroep van:

[de man],

wonende [woonplaats],

appellant,

advocaat: mr.dr.s. J.F.M. van Weegberg te 's-Gravenhage,

tegen

[de vrouw],

wonende [woonplaats],

geïntimeerde,

advocaat: mr. C.J.P. Liefing te Amstelveen.

1. Het geding in hoger beroep

1.1. Appellant en geïntimeerde worden hierna wederom de man en de vrouw genoemd.

1.2. Het hof verwijst naar en neemt over hetgeen is opgenomen in zijn beschikking van 20 november 2012, waarbij partijen zijn verwezen naar het Omgangshuis Noord-Holland.

1.3. Op 12 februari 2013 is door het hof een rapport van het Omgangshuis ontvangen.

1.4. Het hof heeft bij brief van 14 februari 2013 een kopie van het rapport van het Omgangshuis aan partijen gezonden. Partijen zijn daarbij in de gelegenheid gesteld binnen veertien dagen op het rapport te reageren. Het hof heeft partijen meegedeeld dat het hof daarna een beschikking zal afgeven.

1.5. De man heeft het hof geschreven op 19 februari 2013, hij heeft daarbij zijn verzoek in hoger beroep aangevuld.

1.6. De vrouw heeft het hof geschreven op 20 februari 2013 en op 27 februari 2013.

2. Nadere beoordeling van het hoger beroep

2.1. In de tussenbeschikking van 20 november 2012 heeft het hof partijen verwezen naar het Omgangshuis Noord-Holland voor het opstarten van omgang tussen de man en [het kind] (inmiddels vijf jaar oud), met dien verstande dat beide partijen hun medewerking dienen te verlenen aan alle stappen van het door hen bij het Omgangshuis te doorlopen traject en zich dienen te houden aan en te gedragen volgens de aanwijzingen van (een van) de medewerker(s) van het Omgangshuis. In de tussenbeschikking heeft het hof onder meer overwogen dat het niet aan de vrouw is te bepalen op welke wijze het Omgangshuis de communicatie met partijen vorm geeft en welke informatie al dan niet wordt gedeeld. Voorts is overwogen dat de nadere invulling van de omgangsregeling door het Omgangshuis zal worden bepaald. Het hof heeft voorts bepaald dat partijen ieder de helft van de kosten van het Omgangshuis voor hun rekening dienen te nemen. Tot slot is aan de medewerking door de vrouw een dwangsom verbonden, gelet op de houding van de vrouw tot dat moment, die maakte dat het hof er geen vertrouwen in had dat de vrouw zonder enige prikkel tot nakoming aan de tussenbeschikking haar medewerking zou verlenen.

2.2. Blijkens het rapport van het Omgangshuis heeft de vrouw op 30 januari 2013 aan het Omgangshuis een e-mail gezonden waarin zijn schrijft dat de plaatsingsbevestiging door het Omgangshuis haar koud op haar dak kwam vallen, dat dit voor haar bevestigt dat de inhoud van haar boodschap nimmer zal worden opgepakt laat staan serieus wordt genomen. Zij laat in de e-mail weten dat zij het Omgangshuis aansprakelijk stelt voor onder andere de risico's in omgang met de man. Ze spreekt in de e-mail uit geen vertrouwen te kunnen stellen in de werkwijze van het Omgangshuis en dat zij niet bij machte is de begeleiding te betalen.

Het Omgangshuis heeft de vrouw diezelfde dag onder meer geantwoord: "U heeft tijdens het intake gesprek aangegeven ons nog een document toe te sturen met uw visie en bevindingen. Daar zijn we akkoord mee gegaan. Er is niet gevraagd of toegezegd dat pas na uw document tot plaatsing over zou worden gegaan. U heeft deze visie en bevindingen al eerder bij de rechter neergelegd. De rechter heeft besloten tot omgang. Nu u merkt dat het Omgangshuis het werk van de Rechtbank en de Raad niet over doet, zegt u wederom het vertrouwen op voorhand op, tevens lijkt u hieronder een poging te doen tot intimidatie door ons "aansprakelijk te stellen" voor niet nader gespecificeerde "risico's". Tot slot geeft u hieronder voor het eerst aan de rekening die we u reeds op 4 december 2012 hebben doen toekomen niet te betalen, ondanks de opdracht daartoe van de rechtbank. Helaas constateren we hiermee dat dit een herhaling is van zetten van uw kant zodat er mogelijk te verwachten valt dat er wederom niet tot een constructieve samenwerking kan worden gekomen.



U ontvangt van ons per post een plaatsingsbevestiging met data en tijden. Tevens een bemiddelingscontract met daarin de kostenverdeling conform de uitspraak van de rechter alsmede de factuur voor de komende begeleiding. We adviseren u uw standpunt te heroverwegen, meer vertrouwen te stellen in de expertise van het Omgangshuis en zien graag per omgaande doch uiterlijk 10 februari deze plaatsingsbevestiging alsmede het bemiddelingscontract ongewijzigd en ondertekend retour."

Eveneens op 30 januari 2013 is door het Omgangshuis de plaatsingsbevestiging aan partijen gezonden. Op 5 februari 2013 heeft het Omgangshuis een e-mail van de vrouw ontvangen met daarin als bijlage een brief gedateerd 2 februari 2013. In die brief wordt onder meer door de vrouw benoemd dat het Omgangshuis vertrouwen stelt in de misleidende uitspraak van de rechtbank, het gerechtshof en de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de Raad) en niet heeft onderzocht of wil onderzoeken wat moeder van belang vindt, dat het Omgangshuis een eigen koers vaart zonder deze te motiveren, dat het Omgangshuis zich niet aan een mediation-reglement houdt en dat de vrouw een indicatiestelling wenst alsmede een eigen-kracht conferentie. Het bemiddelingscontract is niet door de vrouw ondertekend.

Naar aanleiding van het voorgaande heeft het Omgangshuis partijen bericht dat de voorgenomen omgangsbegeleiding niet tot stand kan komen. De aanmelding van partijen is met het rapport afgerond.

2.3. De man heeft het hof bij brief van 19 februari 2013 onder meer geschreven dat het hof, in het belang van [het kind], ambtshalve kan besluiten tot rigoureuze maatregelen, zoals een ondertoezichtstelling en/of voorlopige machtiging tot spoedhuisplaatsing, ten uitvoer te leggen met de sterke arm van politie en justitie, dan wel de Raad opdracht te geven voortvarend c.q. met spoed te handelen in deze. Het standpunt van de man is onjuist. Ingevolge het bepaalde in artikel 1:254 lid 4 Burgerlijk Wetboek kan de kinderrechter een minderjarige onder toezicht stellen op verzoek van een ouder, een ander die de minderjarige als behorende tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, de Raad of het Openbaar Ministerie. Voor het hof is geen taak weggelegd. Het hof kan geen opdracht aan de Raad voor de Kinderbescherming of het Openbaar Ministerie verstrekken, noch een uithuisplaatsing ambtshalve uitspreken.

2.4. Voorts schrijft de man dat de aard van het onderhavige geschil meebrengt dat in dit stadium van de procedure nog een nieuwe grief kan worden aangevoerd of verandering of vermeerdereiding van het oorspronkelijk verzoek kan plaatsvinden. De man verzoekt het hof lijfswang voor de vrouw op te leggen voor een door het hof te bepalen duur en de hoofdverblijfplaats van [het kind] bij de man te bepalen. Voorts verzoekt de man zo spoedig mogelijk een nadere zitting te bepalen. Het hof ziet daartoe geen aanleiding. Ter zitting van 8 oktober 2012 zijn partijen in de gelegenheid geweest hun standpunten naar voren te brengen. Voorts zijn partijen door het hof in de gelegenheid gesteld te reageren op het rapport van het Omgangshuis. Naar het oordeel van het hof is voor het nemen van de onderhavige beschikking geen nadere mondelinge behandeling noodzakelijk. Het hof verwijst daartoe naar het hierna volgende.

2.5. In dit hoger beroep is aan de orde het verzoek van de man hem samen met de vrouw te belasten met het gezamenlijk gezag over [het kind], de vaststelling van een zorg- en opvoedingsregeling en een kostenveroordeling van de vrouw. De Raad heeft op 21 december 2011 rapport uitgebracht. Naar aanleiding daarvan heeft de rechtbank Haarlem de Raad verzocht te onderzoeken of hij het verzoek tot ondertoezichtstelling van [het kind] handhaafde. Bij rapport van 21 februari 2012 heeft de Raad geantwoord het gedane verzoek tot ondertoezichtstelling niet te handhaven. De Raad adviseert daarbij dat in de toekomst een ontwikkelingsbedreiging bij [het kind] kan ontstaan doordat zij geen beeld van haar vader kan vormen op basis van haar eigen ervaringen en contact. Om die reden acht de Raad het van belang dat er omgang komt. Gelet op de verhouding tussen partijen dient deze omgang door een onafhankelijk persoon te worden begeleid. Deze persoon dient de vrouw te leren begrenzen en de man te leren afspraken na te komen en consequent te zijn. Volgens de Raad zal de uitvoering van begeleide omgang gedurende langere tijd problematisch zijn, omdat de mogelijkheid tot continue begeleiding ontbreekt.

Uit het rapport van de Raad van 29 april 2010 blijkt dat de relatie tussen partijen kort na de geboorte van [het kind] is beëindigd. De man heeft gedurende negen weken omgang met [het kind] gehad en – naar het hof begrijpt – daarna niet meer. Sindsdien is getracht de omgang tussen de man en [het kind] op te starten, maar door de houding van de vrouw, zijn die pogingen steeds gestrand. De vrouw heeft het hof haar reactie gezonden naar aanleiding van het rapport van het Omgangshuis. De vrouw stelt daarin dat het Omgangshuis de zaken omdraait en haar de schuld geeft van het door het Omgangshuis feitelijk niet willen oppakken van de begeleiding. Het hof volgt de vrouw niet in die stelling. Uit de e-mails die de vrouw aan het Omgangshuis heeft gezonden en uit haar brief aan het hof, blijkt klip en klaar dat de vrouw – zoals in de tussenbeschikking van het hof van 20 november 2012 bepaald – niet onvoorwaardelijk aan begeleide omgang zal meewerken. De vraag die het hof thans moet beantwoorden is of gelet op het belang van [het kind] de verzoeken van de man kunnen worden toegewezen.

2.6. De Raad heeft geadviseerd dat er geen contra-indicaties zijn voor omgang tussen [het kind] en de man. Gelet daarop is er in beginsel aanleiding een omgangsregeling vast te stellen en, gelet op de houding van de vrouw tot nu toe, hierbij een dwangsom op te leggen. Het hof dient echter bij het nemen van zijn beslissing het belang van [het kind] voorop te stellen en zwaar te laten wegen. Hoezeer omgang met de man in het belang van de sociaal-emotionele ontwikkeling van [het kind] is, toch komt het hof – zij het op andere gronden dan de rechtbank – tot bekrachtiging van de beschikking waarvan beroep. Het hof komt tot dit oordeel omdat [het kind] de man niet kent, geen enkele band met de man heeft en derhalve niet aan hem is gehecht. Gelet daarop is het niet in haar belang om plompverloren een zorgregeling vast te stellen zonder dat daaraan begeleide omgang is voorafgegaan, zoals door de Raad geadviseerd. Omdat begeleide omgang ook in hoger beroep niet op gang komt, heeft het hof geen andere mogelijkheid dan bekrachtiging van de bestreden beschikking. Gelet op het voorgaande is het evenmin in het belang van [het kind] haar hoofdverblijf te verplaatsen of de man het eenhoofdige gezag toe te kennen. Geconcludeerd moet dan ook worden dat door de houding van de vrouw er geen mogelijkheden zijn voor omgang. Dit maakt tevens dat van lijfswang geen sprake kan zijn en dat bespreking ter zitting van de vermeerdereiding van het verzoek van de man niet behoeft plaats te vinden.

2.7. Met betrekking tot het door de man verzochte gezamenlijk gezag over [het kind] heeft de rechtbank overwogen dat de Raad zich in het rapport van 29 april 2010 op het standpunt heeft gesteld dat gezamenlijk gezag niet in het belang van [het kind] is. Ook het hof komt in hoger beroep tot geen andere conclusie. Indien het hof het verzoek van de man zou toewijzen, bestaat het onaanvaardbaar risico dat [het kind] klem of verloren raakt in de strijd tussen de ouders, een strijd die het hof toeschrijft aan de houding van de vrouw. Het hof zal derhalve dit verzoek van de man ook afwijzen.

2.8. De vrouw heeft geen grief gericht tegen de opgelegde informatieregeling, zodat het hof deze zal bekrachtigen.

2.9. Gelet op de houding van de vrouw ziet het hof aanleiding de vrouw in de kosten van dit hoger beroep te veroordelen, zoals verzocht door de man.

2.10. Dit leidt tot de volgende beslissing.





### 3. Beslissing

Het hof:

bekrachtigt de beschikking van de rechtbank Alkmaar van 27 maart 2012;

veroordeelt de vrouw in de kosten van het hoger beroep, tot op heden begroot aan € 291,- aan griffierecht en € 1.788,- aan salaris advocaat;

verklaart deze proceskostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad;

wijst af het meer of anders verzochte.

Deze beschikking is gegeven door mr. G.J. Driessen - Poortvliet, mr. R.G. Kemmers en mr. J.W. van Zaane in tegenwoordigheid van mr. J.J. Laterveer-Runderkamp als griffier, en in het openbaar uitgesproken op 19 maart 2013.

GERECHTSHOF AMSTERDAM

Sector familierecht

Uitspraak: 20 november 2012

Zaaknummer: 200.108.928/ 01

Zaaknummer eerste aanleg: 161526 / FA RK 09-3083

in de zaak in hoger beroep van:

[de man],

wonende [woonplaats],

appellant,

advocaat: mr. J.F.M. van Weegberg te 's-Gravenhage,

tegen

[de vrouw],

wonende [woonplaats],

geïntimeerde,

advocaat: mr. C.J.P. Liefding te Amstelveen.

1. Het geding in hoger beroep

1.1. Appellant en geïntimeerde worden hierna respectievelijk de man en de vrouw genoemd.

1.2. De man is op 26 juni 2012 in hoger beroep gekomen van een gedeelte van de beschikking van 27 maart 2012 van de rechtbank Haarlem, met kenmerk 161526 / FA RK 09-3083.

1.3. De vrouw heeft op 6 augustus 2012 een verweerschrift ingediend

1.4. De man heeft op 8 augustus 2012 het procesdossier uit eerste aanleg overgelegd en op 23 augustus 2012 nadere stukken ingediend. De vrouw heeft op 28 september 2012 nadere stukken ingediend.

1.5. De zaak is op 8 oktober 2012 ter terechtzitting behandeld.

1.6. Ter terechtzitting zijn verschenen:

- de man, bijgestaan door zijn advocaat;

- de vrouw, bijgestaan door haar advocaat;

- de heer R. Koops, vertegenwoordiger van de Raad voor de Kinderbescherming, regio Noord-Holland, locatie Haarlem (hierna: de Raad).

2. De feiten

2.1. Partijen hebben van oktober 2003 tot juni 2008 een relatie gehad. Uit hun relatie is geboren [naam] op [geboortedag]2008 (hierna: [het kind]). De man heeft [het kind] erkend. [het kind] verblijft bij de vrouw.

2.2. Bij beschikking van de rechtbank Haarlem van 15 december 2009 is, voor zover van belang, bij wijze van tijdelijke omgangsregeling bepaald dat de man en [het kind] gerechtigd zijn voor de nadere zitting in ieder geval eenmaal (onder begeleiding) omgang te hebben, waaraan de vrouw haar medewerking moet verlenen. Voorts is de Raad verzocht ten aanzien van de omgang en het gezag een onderzoek te verrichten.

2.3. Bij beschikking van 30 maart 2010 is bij wijze van tijdelijke regeling bepaald dat de man en [het kind] gerechtigd zijn om voorafgaand aan het traject bij het Omgangshuis ten minste drie keer (onder begeleiding) omgang met elkaar te hebben op het kantoor van mr. A.M. Stam. Voorts is bepaald dat partijen zich dienen te wenden tot Begeleid Bezoek, Omgangshuis Noord-Holland te Zaandam, voor begeleide omgangscontacten tussen de man en [het kind].

2.4. Bij beschikking van 23 november 2010 is opnieuw bepaald dat partijen zich dienen te wenden tot Begeleid Bezoek, Omgangshuis Noord-Holland te Zaandam, voor begeleide omgangscontacten tussen de man en [het kind].

2.5. Bij beschikking van 25 oktober 2011 is de Raad verzocht een beschermingsonderzoek te verrichten, waarbij de Raad tevens onderzoek diende te doen naar de mogelijkheden van een omgangsregeling.

2.6. Bij de stukken bevinden zich onder meer rapporten van de Raad van 29 april 2010, 21 december 2011 en van 21 februari 2012.

3. Het geschil in hoger beroep

3.1. Bij de bestreden beschikking is – voor zover van belang – het verzoek van de man om op verbeurte van een dwangsom een omgangsregeling vast te stellen met [het kind] afgewezen en is zijn recht op omgang met [het kind] geschorst. Voorts is het verzoek van de man te bepalen dat beide ouders gezamenlijk het gezag over [het kind] uitoefenen afgewezen.

3.2. De man verzoekt de bestreden beschikking te vernietigen voor zover het betreft de afwijzing van het verzoek tot gezamenlijk gezag, de afwijzing van het verzoek tot het vaststellen van een zorg- en opvoedingsregeling en de schorsing van het recht op omgang tussen hem en [het kind], en, opnieuw rechtdoende, zijn verzoeken met betrekking tot gezamenlijk gezag en het vaststellen van een zorg- en opvoedingsregeling in eerste aanleg alsnog toe te wijzen, met veroordeling van de vrouw in de kosten van de procedure in beide instanties.

3.3. De vrouw verzoekt de man in zijn hoger beroep niet-ontvankelijk te verklaren, althans het door de man in hoger beroep verzochte af te wijzen, met inbegrip van de door de man verzochte kostenveroordeling, althans een zodanige beslissing te nemen die het hof juist acht.



## 4. Beoordeling van het hoger beroep

4.1. In geschil zijn de omgang tussen de man en [het kind] en de uitoefening van het gezag over [het kind].

4.2. De rechtbank heeft onder 2.9 van de bestreden beschikking onder meer overwogen: "Gelet op de conclusie van de Raad dat er geen contra-indicaties zijn voor omgang tussen de vader en [het kind], en de onwillige houding van de moeder ten aanzien van de omgangsregeling, is de rechtbank van oordeel dat er in beginsel aanleiding is om een omgangsregeling vast te stellen en hierbij een dwangsom op te leggen.

De moeder heeft echter onbetwist gesteld aangesloten te zijn op het Aware alarmsysteem. Gelet op de voortdurende onwillige houding van de moeder, kan niet worden uitgesloten dat zij dit systeem in werking zal stellen bij het uitvoeren van onbegeleide omgang. De rechtbank voorziet dat de moeder het systeem zal gebruiken tegen de vader ter obstructie van de omgang. Dit wordt niet in het belang van de minderjarige geacht. Nu ter zitting geen praktische voorstellen zijn gedaan om een in redelijkheid te bepalen omgangsregeling uit te kunnen voeren, zoals een neutrale, voor beide partijen acceptabele, omgeving naar voren zijn gekomen, acht de rechtbank geen mogelijkheden voor omgang."

4.3. De man stelt dat er geen contra-indicaties zijn voor omgang tussen [het kind] en hem. De rechtbank heeft dan ook ten onrechte de aanwezigheid van een alarmsysteem bij de vrouw aangegrepen om zijn verzoek tot het vaststellen van een omgangsregeling af te wijzen. Er is geen grond voor de beschuldigingen van de vrouw omtrent drank- en drugsgebruik door hem. Hij heeft [het kind] inmiddels drie jaar niet gezien. De omgang dient derhalve geleidelijk en onder begeleiding te worden opgebouwd. De man is bereid om mee te werken aan begeleide omgang bij het Omgangshuis.

4.4. Volgens de vrouw is wel degelijk sprake van contra-indicaties voor omgang tussen [het kind] en de man. De gedragingen van de man in het verleden hebben een vernietigende werking op [het kind] en haar gehad. Na een enkel proefcontact en een mislukte gang naar het Omgangshuis, hetgeen door toedoen van de man spaak liep, heeft zij in het belang van [het kind] het contact met de man beëindigd. Alvorens in de toekomst sprake kan zijn van omgang, dient de man aan te tonen dat bij hem geen sprake is van drank- en drugsgebruik. Hij dient daartoe contact op te nemen met de Brijder Verslavingszorg en met een psychiater, aldus de vrouw.

4.5. De Raad heeft ter terechtzitting in hoger beroep, nadat hij zich aanvankelijk van advies had onthouden, uiteindelijk geadviseerd partijen te verwijzen naar het Omgangshuis dan wel de Opvoedpoli.

4.6. Uit de stukken in het dossier en het verhandelde ter terechtzitting in hoger beroep is gebleken dat de omgang tussen [het kind] en de man sinds het uiteengaan van partijen in juni 2008 moeizaam is verlopen. Slechts de eerste negen weken na het uiteengaan heeft er omgang plaatsgevonden. Partijen zijn er niet in geslaagd door middel van mediation tot overeenstemming omtrent de omgang te komen. In het rapport van 29 april 2010 komt de Raad tot de conclusie dat er geen contra-indicaties zijn voor omgang tussen [het kind] en de man. De Raad acht het noodzakelijk dat de omgangsregeling voorsnog voor beide ouders begeleid zal plaatsvinden. Hoewel partijen vervolgens bij voornoemde beschikking van 23 november 2010 zijn verwezen naar het Omgangshuis Noord-Holland, heeft er nooit begeleide omgang plaatsgevonden. Het Omgangshuis heeft de begeleiding beëindigd nog voordat er contact tussen [het kind] en de man is geweest, omdat de vrouw het Omgangshuis had laten weten het vertrouwen in het Omgangshuis en de man te hebben verloren. De vrouw heeft ter terechtzitting in hoger beroep desgevraagd verklaard ontevreden te zijn over de gang van zaken bij het Omgangshuis omdat bepaalde communicatie tussen de man en het Omgangshuis niet met haar werd gedeeld en omdat zij geen reactie kreeg op haar vragen aan het Omgangshuis. De communicatie tussen haar en het Omgangshuis verliep niet soepel en haar grenzen werden overschreden, aldus de vrouw.

4.7. De doorslaggevende reden waarom de rechtbank geen omgangsregeling tussen de man en [het kind] heeft opgelegd, is het feit dat de vrouw is aangesloten op een Aware alarmsysteem en het feit dat de vrouw wellicht misbruik van dat systeem zal maken indien de rechtbank een omgangsregeling zou opleggen. Teneinde in aanmerking te kunnen komen voor aansluiting op een dergelijk systeem vindt er een grondige toetsing plaats door een speciaal daarvoor ingestelde commissie, die beoordeelt of de situatie zodanig ernstig is dat aansluiting op dit specifieke alarmsysteem noodzakelijk is. Ter terechtzitting in hoger beroep is gebleken dat de rechtbank bij haar beslissing van een onjuist uitgangspunt is uitgegaan. De vrouw heeft geen screening door voornoemde commissie doorlopen en beschikt niet over een Aware alarmsysteem. Reeds om die reden kan de motivering die de rechtbank ten grondslag heeft gelegd aan haar beslissing niet in stand blijven.

4.8. Voor het hof is uitgangspunt bij het beoordelen van de vraag of een omgangsregeling moet worden vastgesteld, dat een ongestoorde relatie van het kind met de niet-verzorgende ouder in het belang van het kind is. Het is dan ook in het belang van [het kind] dat zij een relatie met de man kan opbouwen en dat zij de man leert kennen. In aanmerking genomen de conclusie van de Raad dat er geen contra-indicaties zijn voor omgang tussen de man en [het kind] en voorts dat de weigering van de vrouw om aan (begeleide) omgang mee te werken niet wordt ondersteund door in het dossier aanwezige stukken, is het hof van oordeel dat op korte termijn een omgangsregeling tot stand behoort te komen, aanvankelijk via het Omgangshuis nu de man en [het kind] elkaar circa drie jaar niet hebben gezien en de omgang geleidelijk dient te worden opgebouwd. Ook ter terechtzitting in hoger beroep zijn door de vrouw onvoldoende concrete bezwaren aangevoerd tegen begeleide omgang door het Omgangshuis die zouden moeten nopen tot een andersluidende beslissing. Het is niet aan de vrouw te bepalen op welke wijze het Omgangshuis de communicatie met partijen vorm geeft en welke informatie al dan niet wordt gedeeld. Het hof ziet geen aanleiding om in te gaan op de voorwaarde van de vrouw dat de man dient aan te tonen dat geen sprake is van drank- en/of drugsgebruik alvorens aan een omgangsregeling gedacht kan worden, nu in het dossier voor een dergelijke voorwaarde geen enkel aanknopingspunt is te vinden. Het hof zal partijen dan ook opnieuw verwijzen naar het Omgangshuis Noord-Holland teneinde omgang tussen de man en [het kind] op gang te brengen. Daarbij dient de vrouw zich aan de werkwijze en de aanwijzingen van (de medewerkers van) het Omgangshuis te houden. De nadere invulling van de omgangsregeling zal door het Omgangshuis worden bepaald. Het hof zal bepalen dat partijen ieder de helft van de kosten van het Omgangshuis voor hun rekening dienen te nemen. Aan de medewerking door de vrouw zal het hof een dwangsom verbinden, gelet op de houding van de vrouw tot nu toe, die maakt dat het hof er geen vertrouwen in heeft dat de vrouw zonder enige prikkel tot nakoming aan de onderhavige beschikking haar medewerking zal verlenen.

4.9. Het hof zal de definitieve beslissing omtrent de omgang aanhouden tot na ontvangst van het verslag en de evaluatie door het Omgangshuis. Het hof ziet aanleiding om in afwachting van de resultaten van de omgangsbegeleiding de beslissing omtrent het gezag en de verzochte proceskostenveroordeling eveneens aan te houden.

4.10. Dit leidt tot de volgende beslissing.



## 5. Beslissing

Het hof:

alvorens verder te beslissen:

verwijst partijen naar het Omgangshuis Noord-Holland voor het opstarten van omgang tussen de man en [het kind], met dien verstande dat beide partijen hun medewerking dienen te verlenen aan alle stappen van het door hen bij het Omgangshuis te doorlopen traject en zich dienen te houden aan en te gedragen volgens de aanwijzingen van (een van) de medewerker(s) van het Omgangshuis;

beveelt dat partijen zich binnen vier weken na het wijzen van deze beschikking aanmelden bij het Omgangshuis Noord-Holland;

bepaalt dat het Omgangshuis Noord-Holland de vorm, frequentie en duur van de omgangscontacten nader zal bepalen;

bepaalt dat partijen ieder de helft van de kosten die door Omgangshuis in rekening worden gebracht voor hun rekening zullen nemen; veroordeelt de vrouw tot betaling van een dwangsom aan de man van € 100,- per keer dat zij haar medewerking aan het voorgaande niet verleent;

verklaart deze beschikking tot zover uitvoerbaar bij voorraad;

bepaalt dat de behandeling van de zaak pro forma zal worden aangehouden tot 19 mei 2013, met het verzoek aan het Omgangshuis het hof uiterlijk een week vóór die datum schriftelijk te informeren over het door het Omgangshuis schriftelijk vast te leggen verloop en de evaluatie van de omgangsregeling;

beveelt de oproeping van partijen en de Raad tegen een nader te bepalen datum;

houdt iedere verdere beslissing ten aanzien van de omgang, het gezag en de proceskosten aan.

Deze beschikking is gegeven door mr. G.J. Driessen - Poortvliet, mr. R.G. Kemmers en mr. J.W. van Zaane in tegenwoordigheid van mr. J.J. Laterveer - Runderkamp als griffier, en in het openbaar uitgesproken op 20 november 2012.



## Hoge Raad der Nederlanden

Datum uitspraak 17-01-2014

Datum publicatie 17-01-2014

Rechtsgebieden Personen- en familierecht  
Bijzondere kenmerken Cassatie

Inhoudsindicatie

Familierecht. Belang van het kind en het recht op omgang. Met gezag belaste ouder weigert stelselmatig en zonder goede gronden mee te werken aan omgangsregeling tussen kind en andere ouder. Taak rechter om te bevorderen dat omgangsregeling tot stand komt. Art. 8 EVRM, art. 9 lid 3 IVRK en art. 24 lid 3 EU-Handvest. Art. 1:377a BW.

Beschikking

in de zaak van:

[de vader],

wonende te [woonplaats],

VERZOEKER tot cassatie,

advocaat: mr. J.F.M. van Weegberg,

t e g e n

[de moeder],

wonende te [woonplaats],

VERWEERSTER in cassatie,

niet verschenen.

Partijen zullen hierna ook worden aangeduid als de vader en de moeder.

### 1 Het geding in feitelijke instanties

Voor het verloop van het geding in feitelijke instanties verwijst de Hoge Raad naar de navolgende stukken:

a. de beschikkingen in de zaak 161526/FA RK 09-3083 van de rechtbank Haarlem van 15 december 2009, 30 maart 2010, 23 november 2010 en 27 maart 2012;

b. de beschikkingen in de zaak 200.108.928/01 van het gerechtshof Amsterdam van 20 november 2012 en 19 maart 2013.

De beschikking van het hof van 19 maart 2013 is aan deze beschikking gehecht.

### 2 Het geding in cassatie

Tegen de beschikking van het hof van 19 maart 2013 heeft de vader beroep in cassatie ingesteld.

Het cassatierekest is aan deze beschikking gehecht en maakt daarvan deel uit.

De moeder heeft geen verweerschrift ingediend.

De conclusie van de Advocaat-Generaal F.F. Langemeijer strekt tot vernietiging van de bestreden beschikking voor zover deze

betrekking heeft op het verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling en tot verwijzing van de zaak naar een ander gerechtshof, en tot verwerping van het beroep voor het overige.

### 3 Beoordeling van het middel

3.1

In cassatie kan van het volgende worden uitgegaan.

(i) Partijen hebben van oktober 2003 tot juni 2008 een relatie gehad. Uit hun relatie is op [geboortedatum] 2008 [het kind] (hierna: het kind) geboren. De vader heeft het kind erkend. Het verblijft bij de moeder.

(ii) Kort na de geboorte van het kind is de relatie tussen partijen beëindigd. De vader heeft gedurende negen weken omgang met het kind gehad, waarna deze voorlopig is stopgezet. Sindsdien is getracht de omgang tussen de vader en het kind tot stand te brengen.

Door de houding van de moeder hebben deze pogingen geen succes gehad.

3.2.1

De vader heeft op 15 september 2009 de rechtbank onder meer verzocht om – met geleidelijke opbouw – een omgangsregeling vast te stellen. Het uiteindelijke doel daarvan was om te komen tot een regeling waarbij de vader wekelijks de helft van de tijd omgang met het kind zou hebben. De moeder heeft verweer gevoerd. Zij heeft aangevoerd dat zij vreest dat het kind klem of verloren zal raken ten gevolge van de slechte verhouding tussen partijen.

3.2.2

Bij tussenbeschikking van 15 december 2009 heeft de rechtbank een voorlopige omgangsregeling vastgesteld.

De omgang diende plaats te vinden onder begeleiding. Nadien heeft één ontmoeting plaatsgevonden die volgens beide partijen goed is verlopen (volgens de moeder: naar omstandigheden).

3.2.3

Bij tussenbeschikking van 30 maart 2010 heeft de rechtbank bepaald dat partijen zich dienen te wenden tot het Omgangshuis voor geleide omgangscontacten tussen vader en dochter, en een tijdelijke omgangsregeling vastgesteld.



## 3.2.4

De Raad voor de Kinderbescherming (hierna ook: de Raad) heeft geconcludeerd dat er geen contra-indicaties zijn voor deze omgang en heeft geadviseerd dat zal worden gewerkt aan een geleidelijke opbouw van het, toen al enkele jaren verbroken, contact van de vader met het kind, aanvankelijk onder deskundige begeleiding, in het Omgangshuis. Wel hebben beide ouders ondersteuning van professionals nodig. De Raad heeft verder geadviseerd het verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling aan te houden voor de duur van een jaar, in de tussentijd begeleide omgang in het Omgangshuis te laten plaatsvinden, en het verloop van de omgangsregeling daarna ter zitting te evalueren.

De vader heeft zich bereid verklaard aan dit alles mee te werken.

## 3.2.5

Bij tussenbeschikking van 23 november 2010 heeft de rechtbank andermaal een voorlopige omgangsregeling vastgesteld.

## 3.2.6

Na de tussenbeschikking van 30 maart 2010 heeft een aantal ontmoetingen tussen de vader en het kind plaatsgevonden buiten het Omgangshuis. Bij brief van 25 augustus 2011 heeft het Omgangshuis de rechtbank echter laten weten dat de begeleiding in het Omgangshuis is beëindigd na een mededeling van de moeder. Bij beschikking van 25 oktober 2011 heeft de rechtbank de Raad verzocht een beschermingsonderzoek te verrichten. De Raad heeft dit onderzoek verricht, en heeft daarvan verslag gedaan in een rapport van 21 december 2011.

## 3.2.7

Bij eindbeschikking van 27 maart 2012 heeft de rechtbank vastgesteld dat de moeder niets tegen de bevindingen van de Raad heeft ingebracht, maar toch heeft geweigerd haar medewerking te verlenen aan de opbouw van het contact (rov. 2.6). Daarom zag de rechtbank in beginsel voldoende aanleiding om een omgangsregeling vast te stellen, versterkt door een dwangsom. Zij zag daarvan niettemin af omdat de moeder zou zijn aangesloten op het *Aware* alarmsysteem. De rechtbank vreesde dat de moeder dit systeem zou gebruiken ter obstructie van de omgangsregeling, hetgeen niet in het belang is van het kind. Daarom zag zij geen andere mogelijkheid dan het verzoek van de vader af te wijzen en zijn recht op omgang te schorsen. (rov. 2.9)

## 3.2.8

In hoger beroep heeft het hof in zijn tussenbeschikking vastgesteld dat de moeder niet was aangesloten op het *Aware* alarmsysteem (rov. 4.7). Met als uitgangspunten dat een ongestoorde relatie van het kind met de niet-verzorgende ouder in het belang van het kind is, dat er geen contra-indicaties zijn voor de omgang tussen de vader en zijn dochter, en dat de weigering van de moeder daaraan mee te werken niet door objectieve gegevens wordt ondersteund, was het hof van oordeel dat op korte termijn een omgangsregeling tot stand moest komen. De omgang diende aanvankelijk plaats te vinden door tussenkomst van het Omgangshuis en geleidelijk te worden opgebouwd. De moeder heeft hiertegen onvoldoende concrete bezwaren aangevoerd. Het is niet aan haar te bepalen op welke wijze het Omgangshuis aan de omgang vorm geeft. Er is voorts geen enkel aanknopingspunt in het dossier te vinden om voorwaarden aan de vader te stellen voordat de omgang kan plaatsvinden. De moeder dient zich te houden aan de aanwijzingen van (de medewerkers van) het Omgangshuis. Het hof verbond een dwangsom aan de verplichting tot medewerking van de moeder, gelet op haar houding tot dan toe. (rov. 4.8)

## 3.2.9

In zijn eindbeschikking heeft het hof eerst vastgesteld dat de moeder het Omgangshuis in een e-mail aansprakelijk heeft gesteld voor de risico's die de omgang met de vader voor het kind meebrengen. In die e-mail staat verder dat de moeder geen vertrouwen heeft in de werkwijze van het Omgangshuis, en dat zij niet bij machte is de begeleiding te betalen. Voorts heeft de moeder in een tweede e-mail het Omgangshuis voorgehouden dat dit vertrouwen stelt in de misleidende uitspraken van de rechtbank, het gerechtshof en de raad, en niet heeft willen onderzoeken wat de moeder van belang vindt.

(rov. 2.2)

De rechter kan niet ambtshalve een minderjarige onder toezicht stellen of uit huis plaatsen.

Er bestaat geen aanleiding lijfswang toe te passen of de hoofdverblijfplaats van het kind te wijzigen (rov. 2.3-2.4). De Raad heeft het aanvankelijk gedane verzoek tot ondertoezichtstelling niet gehandhaafd. De Raad heeft voorts opgemerkt dat in de toekomst een ontwikkelingsbedreiging bij het kind kan ontstaan doordat zij geen beeld van haar vader kan vormen op basis van haar eigen ervaringen en contact;

dat het om die reden van belang is dat er omgang komt;

dat, gelet op de verhouding tussen partijen, deze omgang door een onafhankelijk persoon dient te worden begeleid, die de moeder dient te leren begrenzen en de vader dient te leren afspraken na te komen en consequent te zijn;

dat de uitvoering van begeleide omgang gedurende langere tijd problematisch zal zijn, omdat de mogelijkheid tot continue begeleiding ontbreekt.

Vervolgens heeft het hof overwogen dat alle pogingen die zijn gedaan om de omgang tussen de vader en zijn dochter op gang te brengen, door de houding van de moeder steeds zijn gestrand. Uit de door haar aan het Omgangshuis gestuurde e-mails blijkt dat moeder niet onvoorwaardelijk aan begeleide omgang zal meewerken. (rov. 2.5)

Omdat de Raad heeft geadviseerd dat er geen contra-indicaties zijn voor de omgang tussen de vader en het kind, is er in beginsel aanleiding een omgangsregeling vast te stellen, de moeder te verplichten hieraan mee te werken en daaraan een dwangsom te verbinden, gelet op haar houding tot nu toe. Het belang van het kind dient echter voorop te worden gesteld. Hoezeer de omgang met de vader in het belang van de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind is, het hof heeft geen andere mogelijkheid dan om de bestreden beschikking te bekrachtigen. Het kind kent de vader immers niet, heeft geen band met hem en is derhalve niet aan hem gehecht. Begeleide omgang is door de houding van de moeder ook in hoger beroep niet op gang gekomen. Om de genoemde redenen is het evenmin in het belang van het kind haar hoofdverblijfplaats te wijzigen of het gezag over haar alleen aan de vader toe te kennen. (rov. 2.6)



### 3.3

Uitgangspunt bij de beoordeling van de tegen deze beslissing gerichte klachten is dat het kind en de niet met het gezag belaste ouder (in deze zaak: de vader) recht hebben op omgang met elkaar. Dit recht wordt, wat de niet met het gezag belaste ouder betreft, gewaarborgd door de art. 8 EVRM en 1:377a lid 1 BW, en wat het kind aangaat niet alleen door die laatstgenoemde bepaling, maar ook door de art. 9 lid 3 IVRK en 24 lid 3 Handvest van de grondrechten van de EU. De rechter kan de niet met het gezag belaste ouder het recht op omgang met het kind uitsluitend ontzeggen op de in art. 1:377a lid 3 BW limitatief opgesomde gronden.

### 3.4

Werkt de met het gezag belaste ouder niet mee aan de totstandkoming of de uitvoering van een omgangsregeling, dan kan de rechter desverlangd een groot aantal maatregelen treffen om die ouder te bewegen tot naleving van zijn verplichtingen, die corresponderen met het recht op omgang van de andere ouder en het kind met elkaar (zie voor een aantal mogelijkheden de conclusie van de Advocaat-Generaal onder 2.9 en 2.10).

### 3.5

Indien de rechter de gronden welke de met het gezag belaste ouder aanvoert om geen medewerking te verlenen aan de totstandkoming of de uitvoering van een omgangsregeling ongenoegzaam acht, dient hij op korte termijn alle in het gegeven geval gepaste maatregelen te nemen om de met het gezag belaste ouder ertoe te bewegen daaraan alsnog medewerking te verlenen. Deze gehoudenheid berust op de uit art. 8 EVRM voortvloeiende verplichting van de nationale autoriteiten, onder wie de rechter, zich zoveel mogelijk in te spannen om het recht op 'family life' tussen ouders en hun kinderen mogelijk te maken (vgl. EHRM 17 april 2012, zaak 805/09). De rechter kan partijen daartoe met hun instemming verwijzen naar mediation. Verder kan de rechter zonder de instemming van partijen onderzoek door derden gelasten, zoals een onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming of een deskundigenbericht met toepassing van mediation (ook forensische mediation genoemd). Voorts kan de rechter, onder aanhouding van de definitieve beslissing, voorshands een voorlopige omgangsregeling vaststellen en partijen tussentijds horen over de uitvoering daarvan en de (verdere) gang van zaken.

Van de rechter kan temeer een actieve opstelling worden verlangd naarmate voor de weigering van de met het gezag belaste ouder minder – of zelfs geen – goede en voldoende aannemelijk gemaakte gronden worden aangevoerd.

### 3.6

Niet uitgesloten is dat de aanwending door de rechter van de hem ten dienste staande dwangmiddelen onder bijzondere omstandigheden tot gevolg heeft dat de omgang ernstig nadeel zou opleveren voor de geestelijke of lichamelijke ontwikkeling van het kind of anderszins in strijd is met zwaarwegende belangen van het kind, een en ander als bedoeld in art. 1:377a lid 3, aanhef en onder a respectievelijk d, BW. Het enkele feit dat de met het gezag belaste ouder bezwaren heeft tegen de omgang, is echter niet zo'n omstandigheid en kan derhalve geen grond zijn om de andere ouder en het kind hun recht op omgang met elkaar te ontzeggen. Daarvoor is noodzakelijk dat de totstandkoming of de uitvoering van een omgangsregeling ertoe kan leiden dat het kind klem komt te zitten of verloren raakt tussen de beide ouders als de omgang zou worden afgedwongen, met als gevolg dat de omgang ernstig nadeel zou opleveren voor de geestelijke of lichamelijke ontwikkeling van het kind, of anderszins in strijd is met zwaarwegende belangen van het kind.

### 3.7

Het vorenstaande heeft niet alleen te gelden in een geval als het onderhavige, waarin slechts een van de ouders met het gezag over het kind is belast, maar ook in gevallen waarin de ouders gezamenlijk met het gezag zijn belast.

### 3.8

De op het vorenoverwogene gerichte klachten van onderdeel 1 treffen doel. Het hof, dat in zijn tussenbeschikking van oordeel was dat de weigering van de vrouw om mee te werken aan de totstandkoming van een omgangsregeling, niet door objectieve gegevens wordt ondersteund, en dit in zijn eindbeschikking heeft herhaald, heeft de man het recht op omgang immers ontzegd op de hiervoor in 3.2.9 vermelde gronden. Aldus heeft het hof miskend dat het niet tot dit oordeel had mogen komen alvorens ook zelf al het redelijkerwijs mogelijke te doen om te bewerkstelligen dat een omgangsregeling tot stand komt.

De overige klachten van het onderdeel behoeven geen behandeling.

### 3.9

De in de onderdelen 2 en 3 aangevoerde klachten kunnen niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien art. 81 lid 1 RO, geen nadere motivering nu de klachten niet nopen tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

## 4 Beslissing

De Hoge Raad:

vernietigt de beschikking van het gerechtshof te Amsterdam van 19 maart 2013;

verwijst het geding naar het gerechtshof Den Haag ter verdere behandeling en beslissing;

veroordeelt de moeder in de kosten van het geding in cassatie, tot op deze uitspraak aan de zijde van de vader begroot op € 354,38 aan verschotten en € 2.200,- voor salaris.

Deze beschikking is vastgesteld op 19 december 2013, is gegeven door de vice-president F.B. Bakels als voorzitter en de raadsheren M.A. Loth, C.E. Drion, G. Snijders en M.V. Polak, en is in het openbaar uitgesproken door de raadsheer G. de Groot op 17 januari 2014.



Geachte donateur,

Het bestuur heeft besloten om de verzending van de Nieuwsbrief aan diegenen die geen donatie overmaken te stoppen.

De mogelijkheden voor gratis toezending zijn beperkt en andere zaken zijn te belangrijk om te laten schieten.

Hiervoor graag uw begrip.

Heeft u inmiddels de donatie overgemaakt of heeft u al een lopende incassomachtiging dan kunt u dit als niet verstuurd beschouwen.

Als € 30,00 per jaar of € 15,00 per half jaar in 1 keer wat veel is, vult u dan onderstaande machtiging in.

U hebt er geen omkijken naar en per maand wordt € 2,50 automatisch van uw rekening afgeschreven.

Dat is voor u en ons gemakkelijker.

Voor uw donatie krijgt u gratis advies, kunt u gratis voorbeeld brieven krijgen en kunt u gebruik maken van ons advocatenconsult (zie voorwaarden op de site).

Verdere informatie op [www.dwazevaders.nl](http://www.dwazevaders.nl)

Met vriendelijke groeten,

Het bestuur.

\*\*\*\*\* ✂ \*\*\*\*\*

## Machtigingsformulier

Ondergetekende verleent hierbij tot wederopzegging machtiging aan Stichting Dwaze Vaders om van zijn/haar hieronder genoemde bankrekening een donatie van € 2,50 per maand / € 15,00 per half jaar / € 30,00 per jaar af te schrijven. **(doorhalen wat n.v.t. is)**

### Gegevens opdrachtgever

<b>Naam</b>	<b>Stichting Dwaze Vaders</b>
<b>Adres</b>	<b>Postbus 1086</b>
<b>Postcode en Plaats</b>	<b>2410 CB Bodegraven</b>
<b>IBAN rekeningnummer</b>	<b>NL41 INGB 0000 3740 90</b>

### Ondergetekende

<b>Naam</b>		<b>Relatienummer:</b>
<b>Adres</b>		
<b>Postcode en Plaats</b>		
<b>IBAN rekeningnummer</b>		<b>BICcode:</b>
<b>Email adres</b>		
<b>Handtekening</b>		
<b>Datum</b>	/ /	

U machtigt de Stichting Dwaze Vaders het bedrag af te schrijven totdat u zelf de machtiging intrekt.

Met het ondertekenen van de machtiging gaat u akkoord met de regels van het machtigen.

Stuur dit formulier per post naar: Stichting Dwaze Vaders, Postbus 1086, 2410 CB Bodegraven

Of inscannen met handtekening en per email sturen naar [admin@dwazevaders.nl](mailto:admin@dwazevaders.nl).

\*\*\*\*\* ✂ \*\*\*\*\*

